

Plenaire 4

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

27 september 2006

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
BOODSCHAP	1
ACTUELE VRAAG van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bezwaren van de Europese Commissie tegen de meeneembaarheid van de Vlaamse registratierechten	
ACTUELE VRAAG van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bezwaren van de Europese Commissie tegen de meeneembaarheid van de Vlaamse registratierechten	1
ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT	
ACTUELE VRAAG van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT	3
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België	
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België	
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België	7
ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaeker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de oproepingsbrieven voor de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 in de faciliteitengemeenten rond Brussel	11
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het testprogramma voor elektronisch stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006	13
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de uitvoering van de actieplannen voor meer veiligheid bij De Lijn	15
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2007	
Bespreking (<i>Voortzetting</i>)	17
Hoofdelijke stemming	22
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	22
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	25
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	25

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.31 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van volgende leden:

Else De Wachter, Helga Stevens: gezondheidsredenen;

Annick De Ridder, Vera Dua: ambtsverplichtingen.

BOODSCHAP

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 21 september 2006 deelt de voorzitter van het Parlement de la Communauté française mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ACTUELE VRAAG van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bezwaren van de Europese Commissie tegen de meeneembaarheid van de Vlaamse registratierechten

ACTUELE VRAAG van de heer Erik Matthijs tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bezwaren van de Europese Commissie tegen de meeneembaarheid van de Vlaamse registratierechten

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 20 juli werd ik verrast door een mededeling van de Europese Commissie die stelde dat Vlaanderen een einde zou moeten maken aan de meeneembaarheid van de registratierechten. De mee-

neembaarheid is een initiatief van de vorige regering waarbij de registratierechten verlaagd werden. Wanneer iemand een nieuwe woning als hoofdverblijfplaats zou kopen, kan hij de reeds betaalde registratierechten van de vorige woning die hij verkoopt, meenemen bij de nieuwe woning. Het is ook een slimme lastenverlaging: ze zorgt niet alleen voor een grotere mobiliteit in de koop en verkoop van woningen, maar ze zorgt er ook voor dat mensen sneller in de juiste woning gaan wonen, namelijk dicht bij hun werk of beter op maat van hun gezinstoestand.

We vonden dit allemaal een prachtig idee. Nu zegt de Europese Commissie dat de maatregel discriminatoir is en zou ingaan tegen het vrije verkeer van personen, tegen de vrijheid om zich in Europa te kunnen vestigen en tegen het vrije kapitaalverkeer in Europa.

Mijnheer de minister, ik was verrast omdat deze maatregel in België, dat een veel nauwere federale constructie heeft, tot geen enkel belangenconflict aanleiding heeft gegeven, terwijl vanuit Europa wordt ingegrepen en gesteld wordt dat Vlaanderen dit niet kan doen. Er hangt blijkbaar een nieuwe betutteling boven ons hoofd. We willen juist het woonbeleid dicht bij de mensen brengen. Woonbeleid moet een regionaal beleid zijn. Vanuit de Europese Commissie komt nu een initiatief dat zegt dat wanneer een Spanjaard hier een woning koopt, de reeds betaalde registratierechten in Spanje hier in mindering zouden moeten worden gebracht, terwijl Vlaanderen nooit registratierechten heeft ontvangen van die Spanjaard. Ook in België, wanneer een Brusselaar of Waal zijn woning verkoopt en een nieuwe woning koopt in Vlaanderen en registratierechten betaalt, zouden de reeds betaalde registratierechten aan de Brusselse of Waalse overheid hier in mindering moeten worden gebracht. Dat principe houdt Europa erop na. Ik vind dat gevaarlijk.

Ik ben bekommerd hoe we daar mee omgaan. We moeten binnen de twee maanden een antwoord geven, anders bestaat de kans dat de Europese Commissie bij het Europese Hof van Justitie een klacht zou indienen. Wanneer we zomaar gevolg zouden geven aan wat de Europese Commissie zegt, zou dat een belangrijke budgettaire consequentie voor Vlaanderen hebben. Mijnheer de minister, welke houding nemen u en de Vlaamse Regering aan? Welk antwoord zult u formuleren aan de Europese Commissie ten opzichte van deze veroordeling? Mocht u ingaan op de bemerking van de Europese Commissie en een verruiming realiseren van de meeneembaarheid, wat zouden dan de budgettaire gevolgen zijn voor Vlaanderen?

Ik hoop dat u een antwoord klaar hebt. De termijn van twee maanden, beginnende op 20 juli, is immers verstreken. De regering moet een antwoord formuleren.

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, geachte leden, de heer Sannen heeft me grotendeels het gras voor de voeten weggemaaid. In de tweede helft van juli heeft de Europese Commissie inderdaad een met redenen omkleed advies gegeven aan België, en dus ook aan het Vlaamse Gewest, met opmerkingen over de discriminatie in de Vlaamse registratiebelastingen. Specifiek had de Commissie opmerkingen bij het feit dat die meeneembaarheid als het ware ophoudt aan de grens van het Vlaamse Gewest. Zoals de heer Sannen al opmerkte, zou dat neerkomen op een beperking van het recht om vrij te reizen en te verblijven binnen de EU. Het zou een beperking zijn van de vrijheid van vestiging en het vrije verkeer van kapitaal binnen de EU.

Het Vlaamse Gewest, of België, moet binnen de twee maanden antwoorden, anders kan deze zaak aan het Hof van Justitie worden voorgelegd. Mijn vragen zijn dan ook identiek aan die van de heer Sannen. Is er al geantwoord? Wat is het antwoord? Zal de meeneembaarheid worden uitgebreid tot de rest van Europa en meer specifiek tot de Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, of werd er een andere oplossing gezocht die hetzelfde effect zal hebben?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Geachte leden, de Europese Commissie heeft inderdaad op 21 december 2005 een verzoek om bijkomende informatie tot Vlaanderen gericht met betrekking tot de regeling van de meeneembaarheid. Niet de regeling zelf werd in vraag gesteld. Zoals de vraagstellers terecht hebben gesteld, ging het over één aspect ervan. Op deze vraag om informatie heeft Vlaanderen gereageerd op 22 maart 2006, met een uitvoerig antwoord. Daarin hebben we een argumentatie ontwikkeld die erop neerkomt dat wij menen dat Vlaanderen de meeneembaarheid kan beperken tot het aftrekken van betaalde registratierechten voor een woning die als hoofdverblijfplaats gold bij de vorige transactie.

U weet dat, in het kader van de Europese regelgeving en gezien het ontbreken van een fiscale harmonisatie, de lidstaten nog steeds de mogelijkheid hebben om, in het kader van hun fiscale autonomie, die wij hebben gekregen van de federale regering, een onderscheiden regelgeving te hebben. Daarbij moeten twee aspecten worden getoetst. Ten eerste moet een objectief verschil aantoonbaar zijn. Ten tweede moet de samenhang van de fiscale wetgeving worden ingeroepen om te beargumenteren waarom er een onderscheid wordt gemaakt.

Ik denk dat we het, als het gaat over de meeneembaarheid, eens zijn over de grond van de zaak, namelijk dat het een goede zaak is. Het stelt ons in staat in Vlaande-

ren een veel sneller woonbeleid te voeren, van een kleine naar een grote woning en omgekeerd. Dan gaat het bijvoorbeeld over jonge gezinnen die een grotere woning gaan betrekken of oudere gezinnen die terugkeren naar een appartement in de dorpskern. Op het vlak van de mobiliteit is vandaag bewezen dat mensen sneller bereid zijn een woning te verkopen en dichter bij hun arbeidsplaats te gaan wonen, nu die verfoeilijke 12,5 percent tot het verleden behoort.

We hebben tegenover Europa twee argumenten ontwikkeld. We stellen dat er een objectief verschil bestaat tussen Vlaanderen en andere lidstaten. In Vlaanderen bedroegen de registratierechten 12,5 percent. Die werden afgetrokken. Vandaag hebben we het over 10 percent, met de aanpassing van de regelgeving in januari 2002. In het Verenigd Koninkrijk bedragen de registratierechten 1 percent, in Zweden 1,5 percent en in Duitsland 3,5 percent. Er is dus een fundamenteel onderscheid qua regelgeving en toepassing daarvan, en vooral inzake de belastbaarheid van onze burgers. Het spreekt dan voor zich dat, indien iemand bij een eerste aankoop van onroerend goed al 12,5 of 10 percent heeft betaald, die persoon bij een tweede verkoop en aankoop niet opnieuw aan die heel zware belasting zou worden onderworpen.

Dat wat betreft het objectieve verschil.

In verband met samenhangende regelgeving hebben we gezegd dat Vlaanderen een visie heeft. We hebben de ambitie jonge starters in onroerend goed aan te moedigen om in plaats van tien jaar huishuur te betalen en dat geld kwijt te zijn, snel een onroerend goed te kopen. Daarvoor hebben we het systeem van het abatement ingevoerd, waarbij vandaag de eerste schijf van 12.500 euro, en hopelijk vanaf 1 januari wanneer het ontwerp van decreet wordt goedgekeurd, de eerste schijf van 15.000 euro niet wordt belast.

Zodra ze in een andere gezinssituatie komen of een andere werkgever hebben, kunnen ze die woning weer verkopen en de meeneembaarheid inroepen om een stuk te recupereren en sneller een nieuwe aankoop te doen. Er is dus wel degelijk een objectief verschil. In het kader van de samenhang van onze fiscale wetgeving kunnen we dat ook verdedigen.

Op 12 juli heeft de commissie ons opnieuw in een gemotiveerd advies gevraagd om dit verder uit te diepen. Dat hebben we intussen gedaan, en we hebben ons daarbij gebaseerd op de bekende Europese rechtspraak. We hebben een beroep gedaan op een gerenommeerd advocatenkantoor om ons juridisch bij te staan. Verder hebben we de zonet genoemde motieven, die we in het Vlaams Parlement samen hebben ontwikkeld, uitvoerig meegedeeld aan de Europese Commissie.

We moeten binnen de twee maanden antwoorden; dat

is een termijn van orde. Het antwoord van Vlaanderen is verstuurd op 13 september, dus binnen het vooropgestelde tijdsbestek. Het is nu aan de Europese Commissie om in een volgende fase te oordelen of ze kunnen instemmen met de argumentatie van Vlaanderen. Er zijn dan twee mogelijkheden. Ofwel wordt de zaak gesloten, en laten ze het daarbij; ofwel wordt aan de Europese Commissie, die collegiaal moet beslissen, gevraagd om België, en de facto Vlaanderen, in gebreke te stellen.

Dan begint een juridische procedure, waarin ik me – zonder tegenbericht – namens Vlaanderen met tegensprekelijke argumenten zal verzetten tegen de Europese Commissie. We hebben immers wel degelijk een punt. We hebben die fiscale autonomie. De heren Sannen en Matthijs stelden terecht dat we in dit federale land gevochten hebben om zelf bevoegd te worden, terwijl er nu weer op die bevoegdheid zou worden beknibbeld door de Europese Commissie.

We gaan dus die procedure zo nodig aan en we zullen een bijkomende argumentatie ontwikkelen. Tot nader order zie ik geen enkele reden om onze regelgeving aan te passen.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, ik dank u voor dit duidelijke antwoord. U hebt de volledige steun van het parlement om dit standpunt aan de Europese Commissie duidelijk te maken, en om zo nodig die procedure te beginnen. Het zou ongehoord zijn, mochten we ons eigen woonbeleid geen vorm kunnen geven. De betutteling van Europa is totaal ongepast.

Ik heb nog een vraag die u alleen hypothetisch kunt beantwoorden, maar dat gold ook al voor de consequenties van de maatregel toen we die invoerden. Wat zouden de budgettaire consequenties zijn van een uitbreiding van deze maatregel naar alle Brusselaars, Walen en Europeanen? Misschien kunt u daar later op antwoorden.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, ik steun volledig uw argumentatie. Ik hoop dat Europa daarop ingaat. Zo niet, dan moeten we de juridische weg bewandelen en ons verdedigen tot het einde.

Minister Dirk Van Mechelen: Voor een budgettaire inschatting hebben we in het verleden al gewaagde oefeningen gemaakt. Die hebben uitgewezen dat we het meestal bij het rechte eind hadden. Dit is echter in een glazen bol kijken. Hoeveel Spanjaarden komen hier wonen, kopen een woning, hebben er in het verleden een gehad enzovoort? Dat is niet in te schatten. Wat ik wel kan zeggen, is dat de Duitser, Nederlander, Fransman, Spanjaard, Portugees of Pool die morgen in Vlaanderen komt wonen en voor het eerst een eigendom verwerft, uiteraard van het abattement kan genieten zoals iedereen. Hij is in onze fiscale wetgeving gelijkgeschakeld

met een Vlaams onderdaan. Als intellectuele oefening wil ik wel eens proberen een schatting te maken, maar pin me daar dan niet op vast.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT

ACTUELE VRAAG van de heer Dany Vandebossche tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT

ACTUELE VRAAG van mevrouw Margriet Hermans tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over het personeelsbeleid bij de VRT

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, voor het reces stonden we heel regelmatig op dit spreekgestoelte naar aanleiding van wat ik 'de soap over de gedelegeerd bestuurder van de VRT' noem. We stonden hier ongeveer wekelijks. De regering en de bevoegde minister hebben de problematiek op een correcte manier afgehandeld. We zijn daarvoor ook voor het einde van het reces bijeengekomen in de commissie voor Media. Ik had eerlijk gezegd niet gedacht dat tijdens de eerste plenaire zitting opnieuw drie leden van de commissie voor Media het zouden hebben over de VRT.

Nu gaat het meer specifiek over de toch wel bijzonder scherpe kritiek die de drie vakbonden bij de VRT unisono uiten. Eerder had de vakbond al eens gereageerd naar aanleiding van een nieuwjaarsbrief. Nu is de kritiek bijzonder scherp. Ze betreft in hoofdzaak het personeelsbeleid, het humanresourcesbeleid, de problematiek van uitbesteding, de outsourcing, het maken van programma's door productiehuizen en de statuten die er al dan niet worden gehanteerd. Het Rekenhof heeft een onderzoek uitgevoerd. We moeten het in alle rust en sereniteit bekijken. Het zal waarschijnlijk nog een klein jaar duren voor we de definitieve resultaten ervan kennen.

Mijnheer de minister, ik ben toch wel een beetje geschrokken over de toon van het communiqué van de vakbonden. Toch kan ik me voor een groot deel terug-

vinden in de tekst, want een aantal punten werd reeds in de commissie voor Media behandeld. Ik citeer enkele passages. Zo staat er: ‘De medewerkers van de VRT verwachten een humanresourcesbeleid dat meer voeling heeft en inleving toont met de reële en dagelijkse problemen waarmee ze te maken hebben. Het geduld van de drie vakbonden om de VRT kansen te geven, is stilaan opgebruikt. We stellen vast dat er bij de medewerkers een fundamentele vertrouwensbreuk bestaat tegenover het humanresourcesbeleid van de VRT.’ Het gaat hier over een bedrijf dat 2.700 werknemers in dienst heeft.

Over het werkreglement staat in het communiqué: ‘De medewerkers van de VRT en hun onderhandelaars worden in dit cruciale dossier door de directie aan het lijntje gehouden.’ En er staat ook: ‘De drie vakbonden dringen aan op verdere inspanningen van de VRT om het aantal tijdelijke contracten terug te dringen. Uitzendarbeid kan enkel op een wettelijk conforme wijze worden toegepast’. Hierdoor krijgen we de indruk dat er ook tijdelijke contracten zijn die niet volledig conform de wet zijn. We weten dat er in de mediasector op dit vlak enige spanning bestaat.

‘Voorlopig hebben de voortdurend opeenvolgende reorganisaties helaas slechts één constante: de aangroei van leidinggevende en van managementfuncties en een inflatie van consultancyopdrachten’. Dit element hebben de leden van de commissie al vaker ‘met hun ellebogen’ aangevoeld. We kunnen hierover geen concrete parlementaire vragen stellen, maar het is duidelijk dat er een probleem is met het kader. Uiteindelijk gaat het allemaal over belastinggeld.

Verder staat er dat ‘de lichtzinnige wijze waarop de VRT-directie met oudere en gepensioneerde medewerkers omspringt’, niet kan. De drie vakbonden zijn ook bijzonder bezorgd over de spectaculaire uitbestedingen aan derden en productiehuisen.

Mijnheer de minister, het is jaren geleden dat ik zulke scherpe bewoordingen van het personeel aan het adres van de directie, het management, heb gelezen. Het is dus bijzonder belangrijk om u de volgende vraag te stellen. Die is bijzonder delicaat, want sinds het incident met de gedelegeerd bestuurder weten we dat het personeelsbeleid tot de bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder behoort, maar mijn vraag gaat over meer.

Die gaat over de toepassing van de wet, over een vertrouwensbreuk in een bedrijf met 2.700 werknemers. Ik wil niet terugkeren naar de situatie van 20 jaar geleden, toen de vakbonden de openbare omroep lamlegden, toen we naar het testbeeld staarden, toen er stakingen dreigden. Nu doemt opnieuw het schrikbeeld van de staking op, het lamleggen van een goed draaiende instelling die intern met grote problemen af te rekenen heeft.

Mijnheer de minister, hoe denkt u over de kritiek van de

vakbonden? Welke stappen kunt u nemen om de sociale vrede te bewaren? Bent u bereid om, in afwachting van het definitieve uitsluitsel van het Rekenhof, samen met de raad van bestuur het outsourcen in te drijven?

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we hebben over de openbare omroep vele debatten gevoerd, die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hadden met het personeelsbeleid. We hebben vaak gediscussieerd over de voormalige gedelegeerd bestuurder van de VRT. Na de commissiezitting van vorige week zijn we er met zijn allen van overtuigd dat de VRT zijn omroepopdracht in een sereen en rustig klimaat moet vervullen.

We moeten een zekere schroom aan de dag leggen over wat de vakbonden op 25 september in een persmededeling de wereld hebben rondgestuurd. Alleen al het feit dat ze dat hebben gedaan, is een signaal. Het betekent dat de gesprekken intern niet goed verlopen.

We hebben het hier vaak gehad over de wijze waarop een gedelegeerd bestuurder of een raad van bestuur met de openbare omroep omgingen. Deze persmededeling gaat niet over de inhoud van de openbare omroep, maar over een tewerkstellingsfactor in Vlaanderen die niet te onderschatten is. Er werken meer dan 2.500 mensen in die NV van publiek recht.

Sinds 1996 moet de houding van de vakbonden in een ander daglicht worden gesteld. Sindsdien wordt het personeel niet meer statutair aangeworven, alleen nog contractueel. Er blijken nu problemen te bestaan tussen de vakbonden enerzijds en de directie en het directiecomité anderzijds. Dat blijkt uit de dreigende taal van de persmededeling. Het woord vertrouwensbreuk wordt gebruikt. Er wordt gedreigd met acties als er geen rekening wordt gehouden met hun prioriteiten.

Dat moet ook in het licht worden gezien van de werken loonvoorwaarden van de contractuelen. Op het einde van het jaar loopt de overeenkomst ten einde en dan moet er een nieuwe overeenkomst worden opgesteld. De oproep is gericht aan de directie en de raad van bestuur van de VRT.

Wanneer we na deze woelige maanden bij de VRT opnieuw met een probleem zouden worden geconfronteerd, dan zou ik willen vragen dat de raad van bestuur en het betrokken directiecomité rekening houden met de oproep om met de vakbonden over de opgesomde prioriteiten te onderhandelen of op zijn minst naar hen te luisteren. Wij krijgen de indruk dat er voornamelijk een communicatieprobleem is tussen de vakbonden en de directie.

Het perscommuniqué is ook niet volledig negatief. De goede lezer zal begrepen hebben dat men achter de afgesloten beheersovereenkomst staat en dat er dringend werk moet worden gemaakt van een charter over het onderscheid tussen de strategische en operationele bevoegdheid van de gedelegeerd bestuurder. Mijn vraag is dan ook, mijnheer de minister, of u actie zullen ondernemen ten aanzien van de directie, de vakbonden en de raad van bestuur.

De voorzitter: Mevrouw Hermans heeft het woord.

Mevrouw Margriet Hermans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit me aan bij de twee vorige sprekers.

Ik ben wel minder verbaasd dan de heer Decaluwe omdat ik weet dat het gaat om een onderhuids zeer dat al vele jaren leeft bij het vast en contractueel personeel van de VRT. We hebben het destijds ook aangemoedigd dat de VRT de mogelijkheid zou krijgen om met privé-productiehuizen in zee te gaan en partnerships aan te gaan. Sinds enkele jaren bestaat er echter een zekere *dédain* tegenover het personeel van de VRT zelf. Het personeel vraagt zich soms af of het nog wel meetelt. Zij voelen zich op een eiland. Er is dan ook een stijgende vraag naar transparantie en betrokkenheid bij bepaalde afspraken. Dat is al jaren bezig, dat is ook de reden waarom ik niet verbaasd ben. Ik vind het wel straf dat de vakbonden nu samen naar buiten treden en verwoorden wat er al een paar jaar onderhuids leeft. Heel wat VRT-personeelsleden voelen zich niet meer geapprecieerd en vragen zich af wie hen nog een opdracht zal geven.

Mijnheer de minister, hoe gaat u hierop reageren? Zult u overleg plegen met de vakbonden over de specifieke noden? Kan de raad van bestuur daar eventueel aan meewerken? Deze nood bestaat al lang maar is nu heel actueel. Ik vind dat we in de mate van het mogelijke deze gesprekken moeten stimuleren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik wil er even aan herinneren dat het personeelsbeleid een exclusieve bevoegdheid is van de gedelegeerd bestuurder. Hij moet daarbij wel rekening houden met de strategische ontwikkelingen, de omgevingsfactoren, de rechtspositieregeling van het personeel en de richtlijnen van de raad van bestuur zoals die worden vastgelegd in het jaarlijks ondernemingsplan.

Dit is geen nieuw probleem. Het is een probleem van interne spanning dat al geruime tijd bestaat en dat nog niet is opgelost.

Ik kan u zeggen dat ik bij mijn allereerste gesprek met de gedelegeerd bestuurder ad interim en de voorzitter

van de raad van bestuur aandacht heb gevraagd voor dit probleem. Ik heb er op gewezen dat er moeilijkheden zijn die niet opgelost raakten. Er werd vroeger al over gecommuniceerd door de vakbonden.

De drie interveniënten hebben echter gelijk. Het is voor het eerst dat er een zo scherp, zo krachtig signaal wordt gegeven. Er wordt zelfs gesproken over een vertrouwensbreuk met het beleid over de human resources. Ik heb dat gesignaleerd. De gedelegeerd bestuurder, de heer Van Roe, neemt die opmerkingen ook ernstig. Naar aanleiding van uw vragen heb ik contact met hem opgenomen. Hij heeft gezegd dat hij dit beschouwt als een van zijn eerste prioriteiten. Van bij het begin heeft hij daarover afspraken gemaakt met de vakbond. Het is zijn bedoeling om een tijdsplan af te spreken om de diverse problemen te behandelen. We moeten hem de tijd geven om de zaak aan te pakken, te bespreken en, zo mogelijk, tot een oplossing te komen.

Zoals al gezegd, heb ik zelf het gevoel dat we mensen van het huis meer kunnen valoriseren, dat we de creatieve mensen meer kansen moeten geven. U zult hebben gemerkt dat daaraan heel veel aandacht wordt besteed in de nieuwe beheersovereenkomst. Er zijn drie soorten vormen van productie: interne productie, externe productie en aankoop van programma's.

Voor het eerst hebben we daarover een strategie ontwikkeld. Er moet meer aandacht gaan naar de interne productie. We moeten dit doen om het interne talent kansen te geven en om hen te valoriseren. We moeten dat echter ook doen vanuit een strategisch oogpunt. In de enorm snel wijzigende omgeving kunnen we het niet maken dat de VRT in pakweg 2011 wordt geconfronteerd met een situatie waarbij ze totaal afhankelijk is van externe productiehuizen die plotseling niet langer zouden werken voor de publieke omroep maar voor, bijvoorbeeld, distributeurs of andere contentleveranciers.

We hebben daaraan zeer veel aandacht besteed in de nieuwe beheersovereenkomst. Eén bepaling daarbij is dat een interne productieontwikkeling gebeurt via een nieuwe bedrijfsafdeling, die ook wordt ondersteund en versterkt door de centrale cel Innovatie en Ontwikkeling, en waarbij het interne potentieel maximaal moet worden gevaloriseerd. Dat is belangrijk, ook voor de vakbonden. Zoals de heer Decaluwe heeft gezegd, reageren ze positief op dit punt van de beheersovereenkomst. De voorzitter van de commissie heeft er ook op gewezen.

Er werden een aantal zaken vastgelegd. Nieuws en duiding kunnen nooit door externe productiehuizen worden gemaakt. Strategische producties worden in principe eveneens binnenshuis gemaakt. Deze twee

vuistregels werden vastgelegd in de beheersovereenkomst.

Voor het overige is dat ook een bevoegdheid van het management. U weet dat er momenteel een onderzoek wordt gevoerd door het Rekenhof. Het heeft betrekking op de uitbesteding van producties. Het Rekenhof gaat daarbij na of de regels van efficiëntie, effectiviteit, zuinigheid zijn nageleefd. Uiteraard gaat het ook na of de regelgeving wordt gerespecteerd.

Zoals ik al heb gezegd bij vroegere gelegenheden zal het management en de voorzitter van de raad van bestuur het ontwerprapport van het Rekenhof krijgen in het tweede kwartaal van 2007. Daarna wordt het aan mij bezorgd. Vervolgens komt het bij het parlement terecht. We moeten het onderzoek van het Rekenhof afwachten.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is bijzonder positief dat na weken van dovemansgesprekken de gedelegeerd bestuurder ad interim Van Roe zal luisteren en zoeken naar een oplossing. Men moet toch beseffen dat eind 2006 het akkoord over de loon- en werkvoorwaarden voor de contractuele medewerkers afloopt. Het is belangrijk dat de zaak sereen en constructief, met respect voor de vakbonden en de 2.700 werknemers, wordt bekeken.

Ik ben hoopvol. Ik richt me ook tot de voorzitter van de commissie voor Media. Misschien moeten we op een bepaald moment ook eens de vakbonden horen, bijvoorbeeld over de productiehuisen.

Mijnheer de minister, u zegt dat nieuws en duiding de corebusiness zijn van de openbare omroep en dat deze enkel door de instelling zelf mogen worden gemaakt. Ik wijs u erop dat belangrijke duidingprogramma's niet door internen worden gemaakt. Ze dragen zagezegd wel de eindverantwoordelijkheid. Het is belangrijk om er in de toekomst meer dan ooit aandacht voor te hebben dat mensen van binnen het huis nieuws, duiding en informatie maken.

De heer Dany Vandenbossche: Ik vertrouw erop dat de gedelegeerd bestuurder ad interim het nodige doet. Het is absoluut niet mijn bedoeling om zijn bevoegdheden ter zake over te nemen. Ik wil enkel een bezorgdheid uitdrukken omdat de vakbonden een scherp communiqué naar buiten hebben gestuurd. Daaruit kan worden afgeleid dat gesprekken tot nu toe zeer slecht verliepen. Wetende dat de tijd beperkt is om over de betrokken prioriteiten van de vakbonden te praten, is het noodzakelijk dat er snel een initiatief wordt genomen. Dat kan de rust en kalmte die moet intreden, alleen maar bevorderen.

Mevrouw Margriet Hermans: Ik ben blij dat ik de minister hoor zeggen dat het interne personeel maximaal kansen moet krijgen want daar wringt al jaren het

schoentje en dat is de reden waarom nu in groep naar buiten wordt gekomen. Ik hoop dat de nieuwe gedelegeerd bestuurder deze boodschap meeneemt. Op menselijk vlak is dat erg belangrijk. Sommigen voelen zich in de steek gelaten en dat zou absoluut niet mogen. Het zijn stuk voor stuk gemotiveerde mensen die graag hun steentje bijdragen aan een goede omroep.

Ik voel ook iets voor de suggestie van de heer Decaluwe om in de commissie met de vakbonden te praten. Ik vind dit een positief voorstel en geef het mee aan de voorzitter van de commissie.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord en ik begrijp dat u duidelijk voelt wat er leeft.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik wil nogmaals beklemtonen dat ik niet op het communiqué van de vakbonden heb gewacht. In het allereerste gesprek met de gedelegeerd bestuurder ad interim heb ik erop gewezen dat er onopgeloste problemen zijn. Ik herhaal dat het voor hem een prioriteit is om die aan te pakken, in samenspraak met de vakbonden en directie.

Mijnheer Decaluwe, in de beheersovereenkomst staat niet alleen dat nieuws en duiding nooit mogen worden uitbesteed, maar ook dat strategische programma's, andere dan nieuws en duiding, in principe ook niet worden uitbesteed. De bedoeling is om de kennis en de onafhankelijkheid in huis te bewaren en kansen te geven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Van den Eynde tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de conclusies en aanbevelingen van het OESO-rapport betreffende het milieubeleid in België

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, deze week werd door de OESO een rapport bekendgemaakt waarin het Belgische milieubeleid voor de tweede maal werd doorgelicht. Enerzijds was er heugelijk nieuws omdat het Belgische milieubeleid positief wordt ontvaard. Anderzijds zijn er nog enkele punten die de nodige aandacht verdienen, zoals het waterbeleid, de biodiversiteit en de luchtkwaliteit. Bij dat laatste punt wil ik toch even stilstaan.

Ik heb in januari een vraag om uitleg over de luchtkwaliteit in Vlaanderen gesteld. Toen is ook het probleem van het fijn stof besproken. U stelde toen dat er nog een en ander moest worden ondernomen inzake het vergunningenbeleid, onder meer op het vlak van het toezicht. In hoeverre is het milieuvergunningenbeleid inzake fijn stof bijgestuurd?

In zijn antwoord zei de minister ook dat de VITO een studie uitvoerde waarin wordt nagegaan of het mogelijk zou zijn om een flexibel meetnetwerk op te starten. We beschikken over een goed meetnetwerk, maar het is niet uitgebreid genoeg om heel Vlaanderen onder de loep te nemen. Is dit flexibel meetnetwerk al in voege getreden?

De grootste producent van fijn stof is het verkeer. Moeten we het op dat vlak niet over een andere boeg gooien? De uitstoot van giftige stoffen verminderd dankzij technologische vernieuwingen. Is de regering bereid om technologische vernieuwingen die het moeten mogelijk maken de uitstoot van fijn stof door wagens te verminderen, te stimuleren? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, leden

van de regering, beste collega's, het OESO-rapport over het milieubeleid van ons land is niet het eerste. Al in 1998 heeft de OESO ons milieubeleid grondig doorgelicht. De OESO gaf toen een pak aanbevelingen mee die niet alleen voor de gewestelijke milieuministers waren bedoeld, maar ook voor de federale ministers, en dan vooral voor de minister die bevoegd is voor fiscaliteit. Ook in het eerste OESO-rapport is sterk de nadruk gelegd op een economisch instrumentarium om de milieuoverlast te verminderen. Vandaag stelt de OESO vast dat we weliswaar vooruitgang hebben geboekt, maar dat die ontoereikend is om de luchtkwaliteit in ons land te verbeteren, onze waterlopen proper te krijgen en de biodiversiteit te behouden. Dat zijn nochtans doelstellingen waartoe we ons ook op internationaal vlak hebben verbonden.

Wat de luchtkwaliteit betreft, is vooral fijn stof een probleem voor de gezondheid van de mensen in de steden. De OESO wijst ook op het probleem van de zomersmog. De grote ozonconcentraties die zich in de zomermaanden voordoen, zorgen voor ademhalingsproblemen bij kinderen, bejaarden en mensen die sowieso al last hebben met hun ademhaling. Er moet daar uiteraard iets aan worden gedaan. Uit onze debatten heb ik wel begrepen dat de minister in dat verband tal van acties overweegt. Ik denk dan aan het actieplan inzake fijn stof. Ook op federaal vlak worden terzake maatregelen genomen. Het is evenwel de vraag of dat allemaal toereikend is om de stadslucht schoon te krijgen.

Wat ozon betreft, hebben we een belangrijke achterstand voor het terugdringen van ozonvormende stoffen in de lucht. Ik heb het dan in de eerste plaats over de stikstofdioxide die vrijkomen bij verbrandingsprocessen. In het Milieubeleidsplan staat dat we bovenop het vergunningenbeleid economische instrumenten zoals heffingen op de NOx-uitstoot of handelbare NOx-emissierechten moeten gebruiken om daaraan te remediëren. Ik heb daarop al verschillende keren gewezen. Andere landen in en buiten Europa zijn ons daarin al voorgegaan. Nu de OESO uitdrukkelijk vraagt om die economische instrumenten aan te wenden, zou ik van u willen weten hoever het daarmee staat. Neemt u die aanbeveling ter harte?

Wat de waterkwaliteit betreft, is het vooral een probleem van nitraten en pesticiden. Volgens het OESO-rapport zijn de concentraties aan deze stoffen in het oppervlaktewater nergens ter wereld zo hoog als bij ons. Waar een klein land groot in kan zijn. De meerderheid wil er alles aan doen om het mestoverschot in te perken en om met een nieuw mestdecreet dat mestoverschot echt 'boven water' te krijgen.

Wij zullen als parlementsleden op dit vlak onze verantwoordelijkheid opnemen en het initiatief van de

regering overnemen. We hopen eerstdaags met een consensusvoorstel op de proppen te komen.

Waar we als parlementsleden minder greep op hebben, is het rioleringsbeleid in Vlaanderen. Ook dat beleid zullen we nodig hebben om de waterkwaliteit op pijl te brengen. Als we een groene pluim krijgen in het OESO-rapport, is het omdat de milieu-uitgaven in ons land serieus zijn opgekrikt en gestegen in vergelijking tot de voorbijgaande jaren. Maar die milieu-investeringen moeten uiteraard renderen.

Als gemeenten weigeren het afvalwater aan te koppelen op de collectoren en het waterzuiveringssysteem van Aquafin of achterblijven in het afkoppelen van het regenwater op die systemen, dan zullen die verhoogde investeringen in ons milieubeleid niet het verhoopte milieuresultaat opleveren.

Vorige week nog heeft de Bond Beter Leefmilieu een studie bekendgemaakt waaruit bleek dat in Oost- en West-Vlaanderen 1 op 6 gemeenten, meer dan 40 procent van de gezinnen, niet is aangekoppeld op de riolering. Uiteraard kunnen we op die manier nooit de waterkwaliteitsdoelstellingen bereiken.

Ik zou u ook willen vragen wat u doet met de aanbevelingen van de Bond Beter Leefmilieu. Als de gemeenten achterblijven en hun verantwoordelijkheid blijven ontlopen inzake het rioleringsbeleid, zou bijvoorbeeld het Vlaamse Gewest in de plaats kunnen treden van die gemeenten. Dat is niet betuttelend. We hebben een gelijkaardig systeem in de afvalstoffenwetgeving. Ook daar staat bepaald dat OVAM in de plaats kan treden van steden en gemeenten die hun verantwoordelijkheid inzake de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval niet nakomen.

We moeten dringend denken aan mogelijke instrumenten om de achterblijvende gemeenten achter de veren te zitten zodat zij ook hun verantwoordelijkheid opnemen.

Concluderend. In welke mate gaat u, mijnheer de minister, de aanbevelingen van de OESO ter harte nemen en meer bepaald de aanbevelingen om economische instrumenten in te zetten in het milieubeleid?

Ik denk aan de enorme uitdagingen om de ozonvormende stoffen en de milieudruk van het toenemende wegverkeer tegen te gaan. Ik denk dat u wat dat laatste betreft ook eens met minister Van Brempt rond de tafel moet zitten.

In welke mate zult u de gemeenten die achterop hinken wat de aansluiting op de riolering van hun inwoners betreft, achter de veren zitten zodat we binnen enkele jaren een performante waterzuivering hebben die ertoe

bijdraagt dat de waterkwaliteit in Vlaanderen eindelijk is wat ze zou moeten zijn.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de voorzitter, leden van de regering, beste collega's, het recente OESO-rapport was niet al te positief over Vlaanderen. De minister heeft vanmorgen gezegd: 'Vlaanderen is catching up'. Dat is op een aantal terreinen, zoals het waterbeleid, wel correct. Wat de luchtkwaliteit en de biodiversiteit betreffen, zitten we in het beste geval met een status-quo en op lange termijn kunnen we misschien zelfs voor biodiversiteit in 2010 van een achteruitgang spreken.

Ik wil mij vooral focussen op de aanbevelingen van de OESO. De organisatie houdt alweer een pleidooi voor structurele beleidsmaatregelen en economische instrumenten. De heer Martens heeft er daarnet aan gerefereerd. Uw federale collega, minister Tobback, heeft in een reactie te kennen gegeven dat hij inderdaad die financiële instrumenten wil uitspelen. De Bond Beter Leefmilieu heeft gevraagd of het niet mogelijk was om voor grote projecten, infrastructuurprojecten zoals luchthavens, een kosten-batenanalyse in te voeren waarbij de kost voor het leefmilieu, voor de menselijke gezondheid en de sociale zekerheid wordt afgewogen tegenover de economische opbrengst.

Ik wil bij het thema van de dag blijven, het fijn stof. In het MiNa-rapport is berekend dat de jaarlijkse kosten aan sociale zekerheid voor fijn stof ongeveer 1 miljard euro bedragen of 130 euro per inwoner per jaar.

Dat is niet niets. In dezelfde lijn vraagt de BBL de minister om van zijn goldplating-model af te stappen en om in die domeinen waar Vlaanderen duidelijk een stuk slechter dan de buurlanden scoort verder te gaan dan wat de Europese overheid vraagt. Tijdens de rondetafelbesprekingen van het milieuschadedecreet hebben we dit debat kunnen volgen. We zien echter het tegenovergestelde gebeuren. Ondanks het gebruik van de term 'verduurzaming' wordt in de Septemberverklaring eigenlijk weinig aandacht aan milieu en aan gezondheid geschonken. We worden duizelig van de miljoenen euro's dit in het eerste hoofdstuk staan. Dit geld is onder meer voor de missing links bestemd. Wanneer het om integraal water- of luchtbeleid gaat, wordt de tekst vager en worden de cijfers kleiner.

Als klap op de vuurpijl hebben we gisteren mogen toekijken hoe een ruime meerderheid van christendemocraten, liberalen en socialisten in het Europees Parlement een nieuwe richtlijn inzake de luchtkwaliteit hebben voorgesteld en goedgekeurd. Deze nieuwe richtlijn houdt voor het fijn stof een flinke versoepeling

in. Als ik het goed heb begrepen, heeft de minister hiervoor hard geijverd.

De versoepeling houdt twee belangrijke punten in. Het aantal dagen waarop de daggrenswaarde, die hier al vaak ter sprake is gekomen, mag worden overschreden, wordt van 35 tot 55 dagen verhoogd. Bovendien krijgen lidstaten als België zes jaar uitstel om aan de wettelijke grenswaarde te voldoen. Zelfs de Europese commissaris voor Leefmilieu was niet erg gelukkig met de tekst die door het Europees Parlement is goedgekeurd. De heer Staes heeft me verteld dat dit de eerste keer is dat het Europees Parlement minder ver dan het voorstel van de Europese ministers van Leefmilieu gaat.

In de Septemberverklaring wordt een pleidooi voor de ontkoppeling van economische groei en milieu-impact gehouden. We kunnen dit pleidooi uiteraard enkel steunen. Dit moet evenwel worden geconcretiseerd. Ik zou in dit verband willen verwijzen naar een aantal aanbevelingen in het OESO-rapport. Mijn vragen gaan trouwens over deze aanbevelingen.

Mijnheer de minister, wat vindt u van het principe van de internalisering van de milieukosten, zoals de heer Bex dit meestal omschrijft? Staat dit niet een beetje in contrast met wat in de Septemberverklaring de betaalbaarheid van de energiekost voor bedrijven wordt genoemd? Zoals de heer Martens daarnet al heeft aangehaald, wordt al een tweetal jaren onderzocht of een heffing op de luchtvervuiling door bedrijven kan worden ingevoerd. Hoe staat het vandaag met deze beruchte NO_x-heffing? Ik heb vernomen dat er sprake is van het afschaffen van de heffing op het verbranden van afval. Klopt dat? Steunt u het voorstel om deze heffing af te schaffen? Wat vindt u van het voorstel van de BBL om voor grote projecten, zoals grote infrastructuurprojecten, een ruime, de milieu- en gezondheidskost uitdrukkelijk in rekening brengende, maatschappelijke kostenbatenanalyse te maken? De versoepeling van de richtlijn in verband met fijn stof zal tijdens de Europese ministerraad opnieuw ter sprake komen. Welk standpunt zult u in dit verband innemen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, het OESO-rapport is een Belgisch rapport waar de regio's zeer intensief aan hebben deelgenomen. De experts van de verschillende regio's hebben een sterke inbreng gehad. Dit betekent dat de conclusies en de aanbevelingen zich op het Belgische niveau situeren. Dit houdt niet in dat deze conclusies en aanbevelingen voor Vlaanderen niet relevant zouden zijn.

Ik wil hier onmiddellijk de vraag van de Martens beantwoorden.

Het is evident dat deze aanbevelingen en deze conclu-

sies zeer ernstig moeten worden genomen en dat we die maximaal moeten vertalen naar het Vlaamse niveau, zeker wanneer ze ook van toepassing zijn op Vlaanderen.

Mijnheer Daems, toen ik mijn beleidsnota heb voorgesteld, heb ik gezegd dat Vlaanderen, 13.500 vierkante kilometer groot, zeer dichtbevolkt is, met veel industrie en een dicht wegennet, enzovoort. U hebt gezien dat de OESO dit eigenlijk ook heel nadrukkelijk meeneemt en benadrukt dat de uitdaging voor Vlaanderen wat milieu betreft een zeer belangrijke uitdaging is gezien de kenmerken die Vlaanderen heeft. Dit gezegd zijnde, is het belangrijk om na te gaan, zeker wat de luchtkwaliteit en het water betreft, hoe we verder zullen werken. Het vorige rapport dateerde van 1998, zoals u hebt aangehaald, maar het is gelukkig niet zo dat we nu niet in gang moeten schieten omdat we nu met aanbevelingen worden geconfronteerd en ons afvragen wat we nu moeten doen. Neen, we hebben al heel wat acties ondernomen om een antwoord te bieden op een aantal problemen die ook in het rapport en in de aanbevelingen zijn opgenomen.

Mijnheer Daems, elk parlement heeft zijn rechten en kan beslissen waarover het moet beslissen. U verwijst naar wat er deze week op Europees niveau is beslist over het fijn stof. Ik denk dat het positief is dat het Europees Parlement erop heeft aangedrongen om de Euro 5- en de Euro 6-norm voor personenwagens zo snel mogelijk in te voeren en ook de vervuiling veroorzaakt door de scheepvaart, die ook belangrijk is, aan te pakken. Als u daarnaar verwijst, denk ik dat u ook volledig moet zijn en dat zeker ook mee moet nemen.

Mijnheer Martens en mevrouw Van den Eynde, het fijn stof is een heel belangrijk probleem. Ik heb ook al verschillende keren gezegd dat het een probleem is dat Vlaanderen overstijgt: er komt ook fijn stof van elders naar hier, zeker vanuit het Ruhrgebied, en ons fijn stof gaat ook naar elders. Dat is dus een problematiek die ons zeker overstijgt, wat niet wil zeggen dat we het probleem niet moeten aanpakken.

We hebben het wel degelijk aangepakt. Er is verwezen naar het actieplan Fijn Stof en ik kan u zeggen dat we wat dat betreft, rekening houdend met wat we toen hebben voorgesteld, toch al heel wat concrete maatregelen hebben gerealiseerd. Ik denk in het bijzonder aan VITO, waarnaar mevrouw Van den Eynde heeft verwezen. Wat de meetinstrumenten betreft, kan ik zeggen dat de VMM een aantal bijkomende meetposten heeft toegevoegd, flexibele meetposten, bijvoorbeeld in Genk-Zuid. Wat uw verwijzing naar VITO betreft, denk ik dat ik ofwel de vraag niet goed heb begrepen ofwel dat daar een kleine verwarring bestaat. We hebben hier enkele maanden geleden aangekondigd dat we aan de gemeente het CAR-model ter beschikking zou-

den stellen, op basis waarvan de gemeenten konden nagaan hoe het zit met fijn stof en mobiliteit. VITO heeft daarbovenop een zeer gespecialiseerd en wat specifiek programma uitgebouwd, dat ondertussen ook klaar is voor gebruik. Ik denk, collega's, dat wat fijn stof betreft dat actieplan verder moet worden uitgevoerd, verder moet worden opgevolgd, en dat er wanneer nodig ook bijkomende maatregelen aan moeten worden toegevoegd.

Wat ozon betreft en heel de problematiek van de economische instrumenten, wil ik benadrukken dat het emissiereductieprogramma dateert van 2003 en dat dit ook wordt uitgevoerd. In het najaar van 2006 zullen we trouwens een geactualiseerde versie van dat reductieprogramma overmaken ook aan de Europese Commissie.

Mijnheer Martens, wat de economische instrumenten betreft, waar ook de heer Daems naar vraagt en waar ook de OESO naar verwijst, kan ik u zeggen dat ik nu een document heb. We hebben dat bekeken en we zijn nagegaan welke economische instrumenten kunnen worden ingezet om de NEC, de national emission ceilings of het nationaal emissieplatform, te halen. Ik zal u daar in de loop van de komende weken verder over informeren.

Dan wil ik het even hebben over de waterkwaliteit. Mijnheer Daems, u hebt gevraagd naar concrete cijfers. Ik moet u toch wel zeggen dat het me toch wel verwondert dat u daarnaar durft te vragen, zeker wat investeringen Aquafin betreft.

De investeringen in Aquafin bereikten in 2003 een absoluut dieptepunt van 35 miljoen euro. De daaropvolgende jaren werd dat opgetrokken tot meer dan 160 miljoen euro. Ik denk dat ik niet concreter kan zijn. U moet het maar zelf even nakijken: het absolute dieptepunt situeerde zich in 2003. Gelukkig hebben we dat bedrag opgetrokken tot 160 miljoen euro.

Mijnheer Daems, ik zal u nog een ander concreet cijfer geven, omdat u daar expliciet naar vraagt, over de investeringen van gemeenten en de gewestelijke subsidies. Recurrent bedraagt de subsidie 67 miljoen euro. Ik heb er in 2004 50 miljoen euro aan toegevoegd, in 2005 nog eens ruim 10 miljoen euro en ik zal er in 2008 en 2009 in totaal 75 miljoen euro aan toevoegen, bovenop de recurrente uitgaven van 67 miljoen euro. Dat zijn de concrete cijfers. Ik denk dat daar geen speld is tussen te krijgen. Er wordt aangetoond dat we met deze bijkomende middelen alles doen opdat de gemeenten hun verplichtingen inzake rioleringen kunnen realiseren.

Ik ga er niet mee akkoord om, zoals bijvoorbeeld Bond Beter Leefmilieu voorstelt, nu al te sanctioneren. Gemeenten hebben in eerste instantie hun geld nodig om te

doen wat ze moeten doen, meer bepaald zorgen voor de aansluitingen en de rioleringen leggen. Ik ga de gemeenten geen boetes opleggen zolang we de bijkomende middelen niet effectief aan de gemeenten kunnen doorgeven en ze de kans hebben gekregen om de opdracht uit te voeren.

Zeker wat waterkwaliteit betreft, is er nog een weg af te leggen, maar mocht ik in hetzelfde tempo voortgaan als in 2003, zouden we nog meer opmerkingen krijgen van de OESO. (*Applaus bij CD&V, VLD, N-VA en Vlaams Belang*)

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, ik heb u niets horen zeggen over de technologische nieuwigheden. Uit het OESO-rapport bleek ook dat een aantal giftige stoffen kunnen worden teruggedrongen door nieuwe technologische uitvindingen. Ik heb niet de indruk dat u daar echt mee bezig bent. Ik kan u wel aankondigen, als lid van de raad van bestuur, dat viWTA bezig is met een studie, waarin ook de technologische nieuwigheden nader zullen worden bekeken. Hopelijk zal een maatschappelijk debat worden geopend over de manier waarop fijn stof verder kan worden aangepakt.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, waarin toch een aantal interessante elementen zitten. Ik heb u horen zeggen dat dit najaar een geactualiseerd rapport van het reductieprogramma, dat we moeten opmaken voor de terugdringing van de ozonvormende stoffen tot onder de door Europa opgelegde plafonds, aan de commissie zal worden overgemaakt. Ik wil erop aandringen om het rapport eerst te bespreken in de commissie Leefmilieu van dit parlement. Ik denk dat er voldoende interessant materiaal in kan zitten om er een debat aan te wijden. Hetzelfde geldt voor het document over de inzet van economische instrumenten om de uitstoot van ozonvormers terug te dringen. Ik denk dat dat in hetzelfde themadebat kan worden ingeschoven.

Mijnheer de minister, wat rioleringen betreft, denk ik dat het goed is dat er een inhaalbeweging is gebeurd, waarbij we voorlopige gemeenten extra subsidies te verstrekken voor de aanleg van nieuwe rioleringen. Maar ik denk dat we ook een beleid moeten voeren om de achterblijvers te doen bijbenen. Heel wat gemeenten hebben niet geïnvesteerd in riolen, niet omdat er onvoldoende subsidies waren, maar gewoon omdat ze andere prioriteiten hebben. Ze investeren liever geld in een sporthal die boven de grond staat en die iedereen ziet, dan in riolen die onder de grond zitten, maar die absoluut noodzakelijk zijn om onze waterkwaliteit te verbeteren. Met een amendement op het Programma-decreet hebben we er vanuit het Vlaams Parlement voor gezorgd dat de uitvoerings- en zoneringsplannen voor de riolen in alle Vlaamse gemeenten bindend zijn.

Uiteraard heeft het weinig zin om die bindend te maken als er geen stok achter de deur is, om bij niet-uitvoering de gemeenten tot daden te doen overgaan.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Drie jaar geleden stond in het emissiereductieprogramma dat de NOx-heffing zou worden bestudeerd en dat bekeken zou worden wat het resultaat is.

U laat voorlopig nog niet in uw kaarten kijken, maar we zullen daar binnen enkele weken in de commissie op kunnen terugkomen.

Wat betreft Aquafin, had ik geen cijfers gevraagd, maar ik dank u vriendelijk voor de informatie die ik heb gekregen. Tijdens de vorige legislatuur zijn de inspanningen voor rioleringen ook fors omhoog gekrikt. Ik verwijs naar 2004, wat een absoluut topjaar was. Ondanks de verhoogde investeringen, heb ik vragen bij het beleid dat Aquafin voert. De voorbije zomer hebben op verschillende plaatsen weer mensen met natte voeten gezeten. We hebben te maken met overgedimensioneerde installaties en leidingen. We zien de waterkwaliteit niet echt vooruit gaan. We moeten ons vragen durven stellen over de keuze van Aquafin, door u gesteund, en of het beleid dat in gang werd gezet in de jaren negentig, wel een goede keuze is geweest. De ecologische resultaatsverbintenis die zogenaamd in de beheersovereenkomst is opgenomen en die u hebt verlengd, wat ik trouwens betreurt, stelt amper iets voor. De RWZI's, de rioolwaterzuiveringsinstallaties, moeten voldoen aan de normen, maar ze moeten voor de rest geen bepaald minimumrendement halen. Ze krijgen enorm veel proper water, zeker bij zware regenval, maar bij het ecologische rendement van dat type van waterzuivering kunnen we vragen stellen.

Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag of u overweegt om de heffing op afvalverbranding af te schaffen en wat u vindt van het idee om voor grote infrastructuurprojecten een maatschappelijke kostenbatenanalyse te laten uitvoeren.

Minister Kris Peeters: U vraagt naar wat ik denk over het een en het ander. Dat is interessant, maar er moeten eerst een aantal dingen besproken worden in de Vlaamse Regering vooraleer ik daarover hier verdere commentaar geef.

Mijnheer Daems, wat betreft de cijfers, had ik begrepen dat u uitdrukkelijk zegt dat wat infrastructuur en dergelijke betreft de minister-president een aantal cijfers heeft genoemd en dat er voor de rest geen cijfers zijn genoemd, daarom heb ik ze gegeven. Ik heb u mogelijk verkeerd begrepen. Het is niet mijn bedoeling om telkens cijfers te geven, maar als u ernaar vraagt, krijgt u ze.

Mevrouw Van den Eynde, mijn excuses dat ik niet onmiddellijk heb geantwoord op de vraag over de technologische vernieuwingen. We hebben bijvoorbeeld het milieu-innovatieplatform opgericht, waar we ettelijke miljoenen hebben voor uitgetrokken. Daar worden onderzoeken gedaan en stimulansen gegeven voor nieuwe technologieën en toepassingen, bijvoorbeeld in verband met de problematiek van het fijn stof. U haalt een voorbeeld aan, maar u kunt er zeker van zijn dat we hier in Vlaanderen voor het milieu in het algemeen en voor de kwaliteit van de lucht en de andere elementen, de nodige innovatieve ontwikkelingen aanmoedigen.

Mijnheer Martens, het geactualiseerde actieplan over de emissiereductie, zal ik overmaken aan de Europese Commissie. Wanneer het door de Vlaamse Regering is besproken, kan het ook in de commissie worden besproken wanneer u daar uitdrukkelijk om vraagt. Ik heb begrepen dat dat zo is. Hetzelfde geldt voor de economische instrumenten waar ik mee bezig ben. Als dat onderwerp op regeringsniveau wordt afgerond, kan het in het parlement worden besproken.

U hebt gelijk in uw opmerking over de gemeenten, ik heb de zoneringsplannen daarstraks niet aangehaald. Ik begrijp dat u me volgt in mijn redenering dat we er eerst voor moeten zorgen dat er voldoende middelen zijn en dat we moeten stimuleren en een wortel voorhouden. Op een bepaald moment moeten we erover durven denken om degenen die toch niet de nodige stappen zetten, hoewel de middelen er zijn, te sanctioneren. Dat is nog iets anders dan uitvoeren waartoe men verplicht is.

Nu lijkt het me vooral belangrijk te voorzien in de nodige fondsen en de gemeenten aan te moedigen te doen wat er moet worden gedaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Mark Demesmaecker tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de oproepingsbrieven voor de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006 in de faciliteitengemeenten rond Brussel

De voorzitter: De heer Demesmaecker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaecker: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, we hadden het zien aankomen. We hadden het ook voorspeld, hier nog, tijdens het vragenuurtje op 24 mei. In de Vlaamse Rand rond Brussel zijn er in een aantal faciliteitenge-

meenten opnieuw een aantal FDF-burgemeesters die een zelig spelletje maken van het uitdagen van de provinciale, de Vlaamse en de federale overheid, door wetten en regels niet toe te passen en door omzendbrieven te negeren.

Wat is er gebeurd? In Linkebeek, Kraainem en Wezenbeek-Oppem zijn de burgemeesters blijkbaar persoonlijk opgetreden om de oproepingsbrieven voor de gemeente- en provincieraadsverkiezingen te versturen volgens een taalcode. Dat betekent dat degenen van wie ze veronderstellen dat ze Nederlandstalig zijn, een Nederlandstalige oproepingsbrief hebben gekregen, en de Franstaligen een Franstalige.

Nochtans is de wet duidelijk. De rondzendbrieven-Peeters en -Martens zijn ook heel duidelijk en trouwens gevalideerd door de Raad van State: als in een Vlaamse faciliteitengemeente de gemeente op naam communiceert met haar inwoners, doet ze dat in het Nederlands. Wie een Franstalige versie wil, moet die vragen. Dit is een miskennis van de omzendbrieven. Meer nog, volgens mij is het ook een schending van de privacywetgeving. Het hoort immers niet taalcodes in een register bij te houden. Het hoort niet dat een burgemeester beschikt over die gegevens, laat staan dat hij ze zou mogen gebruiken. Hij doet in mijn ogen ook aan bevoegdheidsoverschrijding. Naar ik verneem, zouden die burgemeesters immers persoonlijk de opdracht hebben gegeven om die oproepingsbrieven op een illegale wijze te laten drukken en verzenden, zonder het medeweten van het college of de secretaris. Een burgemeester mag die bestdaden met financiële gevolgen niet stellen.

Ik verneem dat u, zoals u had aangekondigd en beloofd, kordaat bent opgetreden, samen met de provinciegouverneur. Wij kunnen dat alleen maar toejuichen. Alleen vrezen we dat de stemverrichtingen in de betrokken gemeenten zelf wel eens in het honderd zouden kunnen lopen als u niet snel bijkomende onderrichtingen gaat geven en duidelijkheid gaat scheppen. Alle bewoners hebben immers blijkbaar twee oproepingsbrieven gekregen, namelijk één van de gemeente en één van de provinciegouverneur.

Sint-Genesius-Rode is daarbij nog een verhaal apart. Niemand weet er het fijne van. Ik hoop dat u daar straks wat meer duidelijkheid over kunt scheppen. Wat ik hoor, is dat de bewoners twee oproepingsbrieven hebben gekregen, maar dat het gemeentebestuur nog maar het voorbije weekend gemeentepersoneel heeft opgevorderd om dat weekend opnieuw een derde zending postklaar te maken. Die zending zou zich nu nog in het gemeentehuis bevinden.

Verwarring troef dus. We vrezen dat er die ochtend van 8 oktober heel wat verwarring zal zijn. Bovendien lijkt het me zelfs niet helemaal onmogelijk dat door het sys-

teem van volmachten aan pure vervalsing zou kunnen worden gedaan. Ik hoop dat u me daar wat meer duidelijkheid over kunt geven.

Bent u op de hoogte van het verzenden van de oproepingsbrieven volgens taalcode in de faciliteitengemeenten in kwestie? Voor alle duidelijkheid ten overstaan van Vlaanderen en deze mandatarissen, welke regels en wetten zijn daarmee overtreden? Wat gaat u daartegen doen? De tuchtbevoegdheid berust tot het einde van dit jaar nog bij de federale minister van Binnenlandse Zaken, maar u zult wel de nieuwe burgemeesters benoemen en herbenoemen. De vraag rijst of het opportuun is dat u burgemeesters benoemt of herbenoemt die wetens en willens telkens opnieuw de wet overtreden en dus inciviek gedrag vertonen. Misschien kunt u terzake een duidelijk signaal geven aan de buitenwereld. Misschien is het ook nodig om de kosten die de burgemeesters door hun illegale handelingen hebben gemaakt, terug te vorderen. Misschien kan zelfs worden onderzocht of de burgemeestersweddes niet kunnen worden geschorst.

Ten slotte, met welke oproepingsbrief moeten de kiezers zich nu aanmelden? Brengt u daar alstublieft duidelijkheid over. Hoe zult u een chaotisch stemverloop vermijden?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw de voorzitter, collega's, de wetgeving is op dit vlak inderdaad heel duidelijk. Volgens de bestuurstaalwetgeving en de bevestiging door het befaamde arrest van de Raad van State van 24 december 2004, moeten de oproepingsbrieven in het Nederlands worden verstuurd. Wie woont in een faciliteitengemeente, Franstalig is en een Franstalige versie van het document wil, kan dat vragen en krijgt het ook.

Burgemeesters die beweren dat de wetgeving onduidelijk is, zoals ik heb gehoord en gelezen in de media, zijn te kwader trouw. Over de wetgeving is geen betwisting mogelijk. Dit is gepersonaliseerde communicatie van gemeente tot burger, en moet beginnen in het Nederlands. Wie gebruik wil maken van de faciliteiten, kan een Franse vertaling krijgen.

Ik heb aan de gouverneur van Vlaams-Brabant een onderzoek gevraagd naar verantwoordelijkheden en fouten, zowel individuele als collectieve. Het hoofdstuk sancties is niet afgesloten. U zult echter begrijpen, met het beeld van 'de fanfare op kop' in het hoofd, dat ik nu niet met die sancties ga zwaaien. Ook u zou niet willen dat we nu onbedoeld de kiescampagne gaan voeren van die onwillige burgemeesters en hun bondgenoten. Laten we liever wachten op het verslag van de gouverneur en dan beoordelen wat we moeten doen.

We laten het zeker en vast niet zomaar ongemerkt voorbijgaan.

De kosten voor het drukken en versturen van de foutieve oproepingsbrieven worden alleszins uit de gemeenterekeningen verworpen. Ze zullen er dus zelf voor opdraaien. De kosten die de Vlaamse overheid moet maken om de fouten te corrigeren, dus om correcte oproepingsbrieven in het Nederlands te versturen, worden verhaald op het gemeentebestuur.

De correcte oproepingsbrief is de brief waarop de naam staat van de gouverneur van Vlaams-Brabant, de heer De Witte. Die brief is gebonden aan bepaalde vormvereisten en taalvereisten. Om toegang tot de stembokjes te krijgen, is die oproepingsbrief echter niet vereist. Wie in een kiesregister staat en zich kan bekendmaken door middel van zijn identiteitskaart, moet worden toegelaten.

De oproepingsbrief heeft een dubbel doel. Hij is informatief, om u te herinneren aan het feit dat er op 8 oktober verkiezingen zijn voor de gemeente- en de provincieraad en om u mee te delen waar u moet gaan stemmen. Ik geef een voorbeeld: de brief kan aangeven dat u moet gaan stemmen in de Dorpstraat nummer 2, in de gemeentelijke basisschool, in stembureau nummer 34. Zo weet u precies waar u moet zijn. Wie echter spontaan naar stembureau 34 gaat, zonder zijn oproepingsbrief, maar met zijn identiteitskaart zodat hij zich kan legitimeren, moet worden toegelaten tot de stembokjes als zijn naam voorkomt in het stemregister. U moet dus een duidelijk onderscheid maken tussen de taalvereiste en de toegang tot de stembokjes.

Welke wetten overtreden zijn, is een deel van het onderzoek van de gouverneur van Vlaams-Brabant. Met betrekking tot de volmachten moet het duidelijk zijn dat iedereen maar drager kan zijn van één volmacht. Vervalsing en misbruik worden zwaar bestraft. Wie dergelijke criminele feiten pleegt, kan boetes tot 1.000 euro oplopen, naast een gevangenisstraf. Voor wie een carrière heeft of ambieert in het openbaar ambt, kan dat zeer verstrekende gevolgen hebben.

Tot nu hebben we niets onverlet gelaten. We hebben ons hier sinds weken goed op voorbereid. Van het moment dat de fout zich manifesteerde in Rode, Wezembeek-Oppem, Linkebeek en Kraainem, zijn we meteen opgetreden. Ik merk ook op dat het in Wemmel en Drogenbos feilloos is verlopen. We volgen het op de voet, en nemen onze verantwoordelijkheid op.

Mijnheer Demesmaeker, we zullen de wetgeving handhaven en ervoor zorgen dat de verkiezingen correct verlopen in de zes randgemeenten, net zoals in de 302 andere gemeenten van Vlaanderen.

De heer Mark Demesmaeker: Mijnheer de minister,

bedankt voor uw antwoord. Ik ben het met u eens dat deze burgermeesters te kwader trouw zijn. Dat ze dat zijn, is een belangrijk signaal ten aanzien van de kiezers.

Uw uitleg over het al dan niet mee moeten brengen van de oproepingsbrief bij het stemmen, vind ik een beetje vreemd. Die houdt in dat de kiezer op meerdere plaatsen kan stemmen door naar een ander stembureau te gaan dan op de oproepingsbrief wordt vermeld. Bovendien geldt een afgestempelde oproepingsbrief toch als bewijs dat de kiezer zijn verplichtingen is nagekomen?

Minister Marino Keulen: De naam van de kiezer moet worden vermeld in het kiesregister van het stembureau waar hij of zij zich aanmeldt. De kiezer moet zich altijd bekend maken door middel van de identiteitskaart en kan dus niet zomaar beginnen shoppen en op meerdere plaatsen stemmen. De controle is sluitend.

Soms gebeurt het dat mensen geen oproepingsbrief ontvangen. Het is een fundamenteel grondrecht dat mensen die aan de voorwaarden voldoen, aan de kiesverrichtingen mogen deelnemen. Als ze zich identificeren, worden ze tot de stembokjes toegelaten. Dat geldt ook in deze situatie en staat los van de vormvereisten die gelden voor de oproepingsbrief. Een aantal burgermeesters en anderen hebben moedwillig de regelgeving overtreden. Nochtans is die regelgeving kristalhelder.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het testprogramma voor elektronisch stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen van 8 oktober 2006

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is een traditie in gemeenten waar elektronisch wordt gestemd dat de overheid een mogelijkheid biedt aan de kiezers van die gemeenten om op voorhand het elektronische systeem even te testen, om hen even te tonen hoe het stemmen in zijn werk gaat. Op die manier zijn de mensen op de verkiezingszondag niet al te zenuwachtig en blijven ze niet al te lang in het stembokje. Deze traditie is lovenswaardig.

In het verleden werd bij de demonstratie van het elektronisch stemmen altijd gewerkt met fictieve partijna-

men. Soms werd gewerkt met cijfers, of met de letters van het alfabet of kregen de partijen namen zoals 'lelie', 'roos' en 'cactus'. De eerste keer dat de Vlaamse administratie instaat voor de test, is de organisatie tot onze verbazing gewijzigd. Uw administratie heeft op 22 mei een demodiskette naar de gemeentebesturen gezonden met de mededeling dat de diskette op de computer in het gemeentehuis kon worden geladen om aan de mensen te tonen. Bij het openen van het programma bleek dat de lijst bestond uit '1 VLD', '2 CD&V', '3 SP.A', '4 Groen!', '5 Gemeentelijst' en 'blanco'.

Mijnheer de minister, de demodiskette is bedoeld voor mensen die niet vertrouwd zijn met het elektronisch stemmen en dat was de lijst die ze te zien kregen op het computerscherm. Dat was het geval in heel wat gemeenten, onder meer in die van u. Men zag dit onder meer in Lanaken, Overpelt, Neerpelt, Evergem, en Waarschoot. Het spijt me, maar dit is een vorm van manipulatie. Het gaat om mensen die al kwetsbaar zijn en niet vertrouwd zijn met computers. Ze werden terecht uitgenodigd om eens te komen kijken en eens te proberen zodat ze weten hoe ze moeten stemmen. Die mensen werden niet alleen geconfronteerd met echte partijnamen, de namen stonden bovendien in een verkeerde volgorde, met de VLD op kop.

Dit is manipulatie. Het wekt ten minste de suggestie dat die partijen alleen in die gemeenten opkomen. Het zal dus ook geen toeval zijn dat uw partij daar als eerste opstond en dat onze partij gewoon niet werd vernoemd.

Ik pleit niet voor een aanpassing, waarbij onze partij wel wordt vernoemd. Ik pleit voor een systeem dat neutraal te werk gaat. Mijnheer de minister, uw administratie heeft op 7 augustus een tweede demonstratiediskette gestuurd naar de gemeentebesturen. Die werkte wel zoals het moet. Als men het computerscherm opent voor een test, verschijnen partij 1, partij 2, partij 4 en partij 5, zoals het van bij het begin had moeten. Dit is een vorm van manipulatie. Zelfs op dit ogenblik zit bij sommige gemeenten nog altijd het eerste testprogramma, met de echte namen van de partijen, zonder onze partij, en in een verkeerde volgorde.

Mijnheer de minister, hoe zult u ervoor zorgen dat alle gemeenten waar mensen het elektronische stelsysteem zullen testen, de tweede versie hebben? Hoe kan het dat uw administratie zo'n demonstratiediskette naar alle gemeenten heeft gestuurd? Dit neigt naar manipulatie en u bent er als minister van Binnenlandse Aangelegenheden politiek verantwoordelijk voor. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Wat gebeurd is met die eerste demodiskette had niet mogen gebeuren. Los van het

probleem voor uw partij, kunnen we op voorhand niet weten welke partijen aan de verkiezingen zullen deelnemen. Niet enkel het Vlaams Belang, maar ook andere nationale partijen werden er niet op vermeld. U doet het voorkomen alsof u als enige wordt geïviseerd en dat is niet juist.

Nadat de fout werd vastgesteld, werd een nieuwe demodiskette gemaakt met letterwoorden in plaats van partijnamen. Ik heb daar vorige week pas kennis van gekregen. Ik zeg dat niet om me te verschuilen, want de minister is inderdaad politiek verantwoordelijk. Meteen heeft de administratie nog een nieuwsflash aan alle gemeenten gestuurd om eraan te herinneren dat de eerste demodiskette niet mag worden gebruikt en dat moet worden gewerkt met de tweede.

Mijnheer Van Hauthem, naar aanleiding van uw actuele vraag heb ik de administratie gevraagd om die nieuwsflash te herhalen. Ik heb ook een onderzoek gevraagd naar hoe dat eigenlijk kon gebeuren, want ik vind het zelf ook heel vreemd. Werken met partijnamen zonder te weten welke zullen deelnemen aan de verkiezingen, en andere partijen uitsluiten, kan onder geen enkel beding.

De tweede diskette is neutraal. De proefstemmingen vinden pas nu plaats en dus met de correcte demodiskette. U beweert dat dat op sommige plaatsen nog niet het geval is. Dat zal ik onderzoeken, precies om het te corrigeren, om mensen goed voor te bereiden, en zeker niet om mensen te manipuleren en te beïnvloeden. Laat dat duidelijk zijn. Ik wil een correct verloop van de verkiezingen. De voorbereidingen moeten gebeuren zoals het hoort.

De heer Joris Van Hauthem: Hoe komt het dat die demodiskette op 22 mei is verstuurd? Dat is toch gebeurd onder auspiciën van uw administratie? De onderzochtingen staan zelfs op de website. Wie heeft het in zijn koker gehaald om zoiets te doen?

Gaat u eventueel maatregelen nemen tegenover diegene die zoiets in zijn koker haalt? Het kwaad is geschied, mijnheer de minister. Er is effectief een gecorrigeerde versie doorgestuurd. Nu ligt het aan de gemeentebesturen om te bepalen welke versie ze gebruiken. Wij stellen vast dat bepaalde gemeenten zoals Waarschoot tot op de dag van vandaag gebruikmaken van de eerste demodiskette met de partijnamen en niet met de fictieve neutrale namen. Het is uw politieke fout dat dit is gebeurd en dat de gemeentebesturen nu twee versies hebben die ze naargelang het geval op de computer zetten. Ik zou niet willen dat er na de verkiezingen een klacht wordt ingediend op basis van wat er gedemonstreerd is voor de verkiezingen. Mijnheer de minister, uw politieke verantwoordelijkheid is bijzonder groot in deze.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van Hauthem, de demodiskette is opgemaakt door EDS-Telindus en verstuurd door de administratie. Het kabinet was daar niet bij betrokken. Er is meteen een gecorrigeerde demodiskette verstuurd. De gemeenten weten heel goed dat ze de tweede diskette moeten gebruiken en niet de eerste. We hebben dat al eens herhaald en dat gebeurt vandaag opnieuw. Ik heb een onderzoek gevraagd en er zullen maatregelen en sancties volgen want het gaat hier om een fout die had kunnen worden vermeden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de uitvoering van de actieplannen voor meer veiligheid bij De Lijn

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben er weer en u ook, en dat is goed. Ik had u op het einde van het vorige zittingsjaar beloofd u opnieuw rendez-vous te geven, uitgerekend over het onderwerp dat we vandaag opnieuw mogen aansnijden, namelijk de veiligheid op De Lijn.

U zult zich herinneren dat mevrouw De Ridder en ikzelf tijdens de laatste vergadering van het vorige zittingsjaar vragen hebben gesteld over de onveiligheid op onze lijnbussen naar aanleiding van de dramatische busmoord op lijn 23 in Antwerpen. Mevrouw de minister, u had ons toen beloofd dat u heel wat inspanningen zou doen en initiatieven zou nemen en u hebt dat ook gedaan. Op 14 juli hebt u samen met de directeur-generaal van De Lijn het actieplan 'Veilig op weg - Reizigers en personeel op één lijn' voorgesteld. Daarin werd aangekondigd dat een ruime waaier van maatregelen zou worden genomen voor een jaarlijkse kostprijs van 20,2 miljoen euro. De blikvangers waren onder meer een vertienvouding van het aantal camera's. Er zouden niet alleen camera's komen op de toestellen van De Lijn maar ook in alle pre-metrostations en in de belangrijkste busstations van ons land. Daarnaast zouden 214 extra mensen worden ingezet: 66 bijkomende controleurs, 50 extra lijnspotters, 32 extra baancontroleurs, 16 extra pre-metrotoezichters, 10 dispatchers, 20 schoolspotters en 20 mensen die als tweede persoon op de bus zelf zullen fungeren, voornamelijk in Gent en Antwerpen. Er zou ook een extra opleiding komen van het personeel om te leren omgaan met agressie en onveiligheid. Er zou een veiligheidsmonitor worden opgestart en er zou overleg komen met minister van Binnenlandse Zaken Dewael en

minister van Justitie Onkelinx om sneller en beter agressors op de Lijn te bestraffen.

Tijdens de vakantie werden onze Brusselse collega's geconfronteerd met twee gevallen van agressie die aanleiding hebben gegeven tot een staking. Ook wij werden maandagavond om 22.30 uur geconfronteerd met een pijnlijk incident. Twee gemaskerde overvallers hebben de buschauffeur van lijn 117 overvallen en gingen lopen met zijn dagopbrengst.

Dat heeft al aanleiding gegeven tot vakbondsoverleg. Gelukkig maar, zou ik zeggen. De vertegenwoordiger van het gemeenschappelijk vakbondsfront zegt daarover vandaag in de krant dat het zo niet meer verder kan en dat de mensen de situatie grondig beu zijn. Misschien volgen er op het einde van de week wel acties. Nu is het vooral belangrijk te overleggen en te kijken hoe het geweld op het openbaar vervoer kan worden ingedijkt.

Mevrouw de minister, ik heb gisteren nog gesproken met twee Antwerpse vakbondsafgevaardigden van De Lijn. Ze waren bijzonder sceptisch. Ze hebben me de opdracht gegeven om u vandaag toch maar te onderwerpen. U hebt goede voornemens, u hebt een ambitieus plan. Dat mag wat kosten. Wij willen weten hoever het staat met de realisaties. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Van Brempt heeft het woord.

Minister Kathleen Van Brempt: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer Penris, het verheugt me dat het Vlaams Belang nu al rechtstreeks opdrachten ontvangt van vakbondsafgevaardigden. Ik neem daar akte van.

Mijnheer Penris, u vroeg naar de stand van zaken. Ik nodig alle leden van de commissie voor Mobiliteit uit om daarover grondig verder te discussiëren. Het gaat immers over een batterij aan maatregelen. Het zou ons veel te ver leiden om daar vandaag volledig op in te gaan.

Ik zal beginnen bij het begin. Zoals u weet, hebben we de intentie om een veiligheidsplan op te stellen voor De Lijn versneld. Dat is gebeurd naar aanleiding van het incident in Antwerpen. We hebben dat bewust gedaan in overleg met heel veel betrokken partners. Ik wilde absoluut vermijden in een ideologische patstelling terecht te komen, waarbij enerzijds wordt geopteerd voor meer investeringen in camera's en anderzijds voor meer preventie. U zult merken dat het plan wat dat betreft zowel in investeringen in harde maatregelen en repressie voorziet, als in preventie en extra personeel. Het doel is het veiligheidsgevoel van de chauffeurs en de reizigers te verhogen.

14 juli was niet het moment van de lancering van het plan. Het was vooral de dag dat de Vlaamse Regering zich heeft uitgesproken en zich unaniem achter het plan heeft geschaard. Minstens even belangrijk waren de begrotingsbespreking en de begroting, die we binnenkort in detail zullen bespreken. Een deel daarvan is ook gelinkt aan de Septemberverklaring. Er werden voldoende middelen vrijgemaakt om ervoor te zorgen dat het hele plan, dat iets meer dan 20 miljoen euro kost, kan worden gerealiseerd. Dat gebeurt via een aantal bestaande middelen – bestaande investerings- en exploitatiemiddelen – en via heel wat extra middelen, zowel op het vlak van investeringen als van exploitatie. Dat is de belangrijkste beslissing van de afgelopen weken. De middelen zijn beschikbaar in 2007 om het plan te kunnen uitvoeren.

Uiteraard hebben wij en De Lijn niet stil gezeten. Van de negen initiële beleidsdomeinen die werden ontwikkeld, zijn er vandaag al zestien echte actiedomeinen uitgewerkt. Per actiedomein – het installeren van camera's, het aanwerven van personeel, het opzetten van een campagne – werd een verantwoordelijke aangeduid. Hij moet ervoor zorgen dat het niet alleen wordt gepland maar ook uitgevoerd.

Mijnheer Penris, u verwijst naar een aantal maatregelen. Het gaat over veel meer dan dat. Ik geef u een korte stand van zaken. De investeringen, ook de bijkomende, met betrekking tot bijvoorbeeld de snelle interventie, moto's en andere, zullen tegen eind 2007 worden gerealiseerd. De camera's zullen helemaal geïnstalleerd zijn tegen eind 2008. Het gaat om een heel grote investering, die over 2 jaar wordt gespreid. Vandaag zijn we wel bezig met het opmaken van het bestek. De camera's moeten absoluut een hogere kwaliteit hebben dan degeene die vandaag worden gebruikt door De Lijn.

De bijkomende exploitatiemiddelen zijn beschikbaar vanaf 1 januari 2007. Vanaf dat moment wil ik dat er nieuw personeel aanwezig is. Vandaag zijn we vooral bezig met het ontwikkelen van de competentieprofielen van dat extra veiligheidspersoneel. Die profielen zullen ook te maken hebben met de afspraken die we maken met Binnenlandse Zaken over de veiligheidsdienst binnen De Lijn, met de competentieprofielen voor dispatchers enzovoort. Die punten worden vandaag voorbereid, zodat we volgend jaar het nieuwe personeel kunnen inzetten.

De Lijnsporters en schoolspotters is een ander verhaal, want deze zitten niet binnen de exploitatie van De Lijn, maar worden gerealiseerd binnen het budget Sociale Economie in combinatie met de budgetten Binnenlandse Zaken. Extra Lijnsporters moeten in eerste instantie door Binnenlandse Zaken worden gerealiseerd, maar ik zal extra financieren als de stadswachters worden ingezet op De Lijn. Die onderhandelingen zijn aan de gang. Het feit dat er sinds 1 september negen nieuwe Lijnsporters zijn

aangeworven, heeft ook te maken met de cofinanciering vanuit Sociale Economie.

Er zijn ook belangrijke afspraken gemaakt omtrent de opleiding van chauffeurs. Ik vind dat een zeer cruciaal onderdeel van het plan. Hoe gaat iemand om met agressie en problemen op het voertuig? Ook daar zijn er volop besprekingen bezig met de minister van Werk, die voldoende inspanningen zal doen binnen zijn budgetten voor opleiding.

De afspraken met de minister van Binnenlandse Zaken zijn gemaakt. De Lijn zal in oktober de vergunningsaanvraag voor het oprichten van de veiligheidsdienst bij Binnenlandse Zaken indienen. Er wordt een stappenplan ontwikkeld om dat in de praktijk om te zetten. Ik waarschuw er wel voor dat dit enige tijd zal duren omdat dit een erg zware procedure is.

Tot slot wil ik vermelden dat we bezig zijn met een juridische analyse die het versterken van de administratieve boetes toelaat.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, ik neem akte van de nieuwe elementen, maar ik heb nog een bijkomende vraag. Kan ik er van op aan dat per 1 januari 2007 extra personeel voor veiligheid in dienst zal zijn bij De Lijn? Over hoeveel mensen spreken we dan?

Minister Kathleen Van Brempt: De middelen zijn er vanaf begin 2007. Wordt het dan 1 januari? Het zal een stuk gefaseerd verlopen. Dat heeft ook te maken met het feit of er voldoende personeel te vinden is en of dat tijdig kan worden opgeleid. Ik wil er toch op wijzen dat veiligheidspersoneel op De Lijn moet worden opgeleid en we zullen dit ook meteen doen met het zicht op het oprichten van de veiligheidsdienst. Daar zijn specifieke competenties aan verbonden die te maken hebben met de voorwaarden die Binnenlandse Zaken oplegt. Deze zaken vergen wel wat tijd. Voor mij mag het zo snel als mogelijk. Als het kan per 1 of 15 januari. We zijn met man en macht aan het werken om dit te realiseren, maar ik kan vandaag niet garanderen dat alle personeel per 1 januari wordt aangeworven.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2007

Bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2007.

Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, ik wil eerst en vooral iedereen danken die aan het debat heeft deelgenomen en uiteraard ook alle parlementsleden die aanwezig waren voor het debat over de Septemberverklaring en de indrukwekkende reeks voorstellen en beleidsmaatregelen die we hebben aangekondigd. Ik heb ook gemerkt – en dat verheugt me – dat ieder onbevooroordeeld waarnemer zal erkennen dat de Septemberverklaring breed gedragen is. Ze kan bogen op een zeer ruime instemming binnen de meerderheid. Uiteraard leggen alle fractieleiders een aantal accenten vanuit de eigen ideologie en opstelling. Ik zal straks proberen in te gaan op een aantal elementen uit de betogen.

Ik wil uiteraard beginnen met wederwoord aan de oppositie. Mijnheer Dewinter, u zult het me niet kwalijk nemen dat ik zeg dat het niet uw beste dag is vandaag. Ik heb dat trouwens niet uitgevonden, ook een aantal ‘waarnemers’ zegden vanmiddag bij het buitengaan hetzelfde. Ooit bent u straffer in vorm geweest. Wellicht zijn er andere fronten waarop u strijd voert. Het zal niemand ontgaan zijn dat u gelukkig nog wat gazetten hebt gelezen en wat journalistenpraat hebt opgeschreven om te zorgen voor een betoog van enige omvang. Ik heb vastgesteld dat de woordvoerder van in aantal de grootste oppositiefractie eigenlijk geen kritiek heeft gegeven op de inhoud van het beleid op economisch vlak, op vlak van zorg, cultuur en onderwijs.

Laat staan dat hij alternatieven heeft geformuleerd voor het samenhangende geheel van maatregelen dat hier is voorgelegd. Men moet het als grootste oppositiefractie in het Vlaams Parlement maar doen: een bloemlezing met citaten uit krantenartikels geven, verder alleen maar zeggen dat we goed bezig zijn, en, als kers op de taart, zeggen dat we moeten blijven en alsjeblief verder moeten doen!

Het communautaire is uiteraard aan bod gekomen. Het zal de heer Dewinter niet verwonderen dat ik op dat vlak onderschrijf wat de fractieleider van CD&V heeft gezegd. Journalisten menen dat ze een nuanceverschil hebben ontdekt. Wel, ik heb hier afgelopen maandag

letterlijk hetzelfde gezegd als wat ik hier vorig jaar al heb verklaard. Trouwens: wat ik zei staat grotendeels letterlijk in het Regeerakkoord. Wat de rest betreft, wil ik nogmaals benadrukken dat de houding van sommige Franstaligen in de Rand, die pertinent weigeren zich aan te passen aan de Vlaamse samenleving en het grondgebied waar ze wonen omdat ze dat niet willen of niet kunnen, onaanvaardbaar is.

De heer Stassen zal het me niet kwalijk nemen dat ik het onderdeel onderwijs hier niet bespreek: daaraan is hier onder de goede leiding van onze voorzitter al een debat gewijd. Wat mij betreft, is dat uitgediscussieerd. Uiteraard zal dat opnieuw aan bod komen als we de beleidsbrieven bespreken.

Ik wil u echter wel tegenspreken als u zegt dat ik negen op tien krijg voor mijn rol als CEO van Vlaanderen, maar alleen investeer in beton. U hebt dat letterlijk gezegd. In het verlengde van het Regeerakkoord, waarin heel duidelijk sociale accenten worden gelegd, durf ik namens de hele regering benadrukken dat het concept ‘investeringsregering’ minstens evenzeer gaat over investeren in mensen – in hun vorming en opleiding. Het gaat uiteraard ook over de omstandigheden waarin ze die vorming en opleiding moeten kunnen genieten, als kind worden opgevangen of aan hun levenseinde in een rusthuis of andere voorziening worden opgevangen.

We hebben anderhalf jaar gewerkt om alternatieve financiering mogelijk te maken. Ik kom daar nog op terug, als ik het over de bedenkingen van de heer Van Dijck heb. Uiteraard zijn rusthuizen en scholen niet gebouwd met papier. Vroeger blijkbaar wel, want dat is toen zo nog aangekondigd. We hebben hard gewerkt om een veilig systeem van alternatieve financiering mogelijk te maken dat door minister Van Mechelen, het Instituut van de Nationale Rekeningen en de Europese Commissie wordt aanvaard. We hebben daar hard aan gewerkt, want alle leden van de regering zijn ervan overtuigd dat we met investeringen in nieuwe rusthuizen, nieuwe voorzieningen voor kinderopvang, nieuwe culturele infrastructuur en nieuwe scholen een fantastische dienst aan de mensen bewijzen. Dat zijn geen investeringen in beton, maar investeringen in de zorg voor mensen, of in hun opleiding en vorming. Op die manier zorgen we ervoor dat het welvaartsdividend van Vlaanderen wordt aangewend voor het welzijn van de mensen. Men doet dus echt de waarheid geweld aan als men beweert dat de Vlaamse Regering alleen maar investeert in beton.

Men kan nagaan hoe dikwijls woorden als ‘verkeersveiligheid’ in de tekst staat. Ik begrijp dat de heer Stassen dat heeft gedaan; ik heb het als oppositieleider ook nog gedaan. Hij mag evenwel niet vergeten dat we elk jaar 100 miljoen uittrekken voor het wegwerken

van gevaarlijke punten. Onder impuls van de ministers Van Brempt en Peeters is er een Fietsfonds van 10 miljoen euro tot stand gekomen. 10 van de 60 miljoen euro wordt gebruikt voor de aanleg en vernieuwing van fietspaden; daarbovenop komt 18 miljoen euro voor doorstroming. Dat zijn maar drie elementen van een beleid dat is gericht op de bestrijding van de verkeersonveiligheid, en daartoe worden middelen opzij gezet.

Ik bespreek nu een aantal zaken die leden van de meerderheid hebben aangebracht. De heer Caluwé vraagt uitleg over de evolutie van de personeelssterkte in de Vlaamse administratie. Op de personeelssterkte van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kan de regering een rechtstreekse invloed uitoefenen. In die administratie is er wel degelijk sprake van een knik in de evolutie. Hij heeft evenwel gelijk als hij zegt dat er bij de VOI's een tegengestelde evolutie waarneembaar is. Daar is er sprake van een aangroei. Het nettototaalbedrag komt uit op een lichte aangroei.

Op die aangroei bij de VOI's heeft men minder impact en controle. Dat heeft te maken met hun zelfstandigheid, hun interne of externe zelfstandige positie. Bovendien moet u weten dat soms extra personeelsinzet, of het nu gaat om openbaar vervoer, kinderopvang of andere activiteiten, rechtstreeks in verband staat met nieuwe accenten die we willen leggen. Het gaat om extra investeringen die we onder meer in de dienstverlening willen realiseren.

Belangrijk voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse administratie is dat we, onder meer vanwege de personeelsstop die we bij het begin van de legislatuur hebben doorgevoerd, de zaak daar niet onder controle hebben. Wij zullen de komende weken en maanden met zeer veel zorg en belangstelling, collega Van den Brande, ook de evolutie van de personeelssterkte in de VOI's opvolgen.

De tweede vraag betreft de zogenaamde omzetbelasting. Vandaag staat vast dat de programmawet van 2005, die in december 2005 in het federale parlement werd goedgekeurd, voorziet in de vrijstelling van belasting voor een belangrijk pakket investeringsstimuli. Deze laatste moesten we tot nu toe noodzakelijkerwijze vooral in de vorm van subsidies hanteren.

Ik zeg er onmiddellijk bij dat onze ambitie hoger ligt. Wij streven naar een maximale vrijstelling van alle mogelijke vormen van steunverlening in het bevoegdheidsdomein van collega Moerman, maar ook bijvoorbeeld in de landbouwsector. Wij zouden graag een veralgemeende vrijstelling zien en dus een volledige afschaffing van wat ik ooit de onzinbelasting heb genoemd.

Ik heb vrijdagmorgen om 8.30 uur met collega Van

Mechelen een afspraak om met de federale regering een gesprek te houden over een aantal hangende dossiers. De federale regering stelt heel terecht de vraag of de gefedereerde entiteiten ook niet een inspanning kunnen leveren voor de financiering van sommige maatregelen. Van onze kant zijn wij vragende partij om tot een afschaffing te komen van die onzinbelasting. De federale regering vraagt bij monde van haar eerste minister dat wij van onze kant ook een inspanning zouden leveren ofwel op de norm ofwel door zelf ook fiscale verlichting te beslissen ten behoeve van het bedrijfsleven.

De derde vraag gaat over landbouw. U weet dat ik iemand ben die het liefst in de schaduw werk en dat ik de spotlights niet opzoek. Vandaar dat landbouw ook niet aan bod is gekomen. Ingevolge de begrotingsbesprekingen is voor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds in 12 miljoen extra kredieten voorzien zodanig dat via het VLIF ook een deel van de mindere beschikbaarheid van middelen vanuit Europa kan worden opgevangen. Naast 12 miljoen extra voor het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds is er ook in een groei van 2 miljoen euro voor landbouwmilieumaatregelen en 1,4 miljoen euro voor het plattelandsbeleid in de enge zin van het woord voorzien.

Op die manier wordt de schade tengevolge van verminderde Europese kredieten opgevangen en de dreigende wachtlijst bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds bestreden.

De heer Caluwé, en ook andere collega's, hebben een punt als ze stellen dat vier beleidsbrieven een probleem vormen op het vlak van uniformiteit, hanteerbaarheid en overeenstemming met wat reglementair wordt bepaald in de verwachtingen van het Vlaams Parlement. Daaraan schortte wat en daaraan moest iets gebeuren. Ondertussen is een nieuwe omzendbrief onder de collega's verspreid waarin is bepaald hoe de beleidsbrieven moeten worden opgesteld. Bovendien is in de procedure voor de goedkeuring van die beleidsbrieven een tussenstap geschoven waarin de controle op de verzoenbaarheid van vorm en inhoud van beleidsbrieven met de wensen van het Vlaams Parlement gebeurt. Volgende week heb ik een afspraak met de voorzitter van het parlement, en daar zal dat worden besproken.

Over het hoger onderwijs hebben we het al gehad. Op het vlak van ruimtelijke ordening en huisvesting zijn suggesties geformuleerd. We leveren een bijzonder zware inspanning voor de sociale woningbouw. In financiële termen gaat het om een nooit geziene inspanning. Minister Keulen zei al dat de inspanning via de sociale huisvestingssector niet zal volstaan om de druk op de prijzen van bouwpercelen te verlichten.

Ik dank mevrouw Ceysens voor haar waardering voor

het geleverde werk, en voor de rode draad door haar verklaring. Het VIA is een sociaaleconomisch akkoord met vijf pijlers die de krachtige elementen van onze economie versterken. Het gaat dan over het aanzwengelen van het ondernemerschap, de innovatie, het verbeteren van de Vlaamse infrastructuur, investeringen in onderwijs, vorming en opleiding en over de internationalisering en de rol van de overheid.

Deze materie is iets ruimer dan het ondernemerschap. Ik heb nooit onder stoelen of banken gestoken dat het hier in essentie om een economisch programma gaat.

Met betrekking tot de prestaties van de VDAB op het vlak van de zogenaamde sluitende aanpak wordt om een goede monitoring gevraagd. Dit geldt uiteraard ook voor het gebruik van de middelen. Minister Vandenbroucke en minister Van Mechelen zullen zeker een oogje in het zeil houden.

Minister Keulen heeft het daarstraks al over het fiscaal pact gehad. Hij heeft toen verwezen naar de afspraak die bij het begin van de legislatuur is gemaakt. Voor 2008 is 50 miljoen euro in de meerjarenbegroting ingeschreven. Voor 2009 gaat het om 100 miljoen euro. Er is altijd gezegd dat we onderhandelingen zullen voeren. In de loop van 2006 zullen we dit voorbereiden. We zullen in samenspraak met de VVSG studiewerk leveren. In 2007 zal over het fiscaal pact worden onderhandeld. De inhoud van dit pact is daarnet al ter sprake gekomen. Vanaf 2008 moet dit pact tot stand kunnen worden gebracht. De kredieten hiervoor zijn in de meerjarenbegroting ingeschreven. De onderhandelingen onder leiding van minister Keulen zullen plaatsvinden en zullen uiteraard tot resultaten moeten leiden.

Mevrouw Gennez, ik wil hier nogmaals herhalen dat het regeerakkoord in mijn ogen zeer evenwichtig is. Op bepaalde ogenblikken zijn misschien hier en daar klemtonen gelegd die dit evenwicht onvoldoende tot uiting brengen, maar in de maatregelen die week na week worden genomen en die de uitvoering van het regeerakkoord vormen, zijn de werkgelegenheid en de sociale aspecten van het beleid steeds aanwezig. De jeugdwerkloosheid maakt deel uit van deze bekommernis.

Wat energie betreft, hebt u op bijzondere inspanningen aangedrongen. Deze regering heeft onder meer het energieprestatiedecreet concreet uitgewerkt. Dit is op zeer korte termijn gerealiseerd. Zeker in de bouwsector is het werken met zuinige bouw- en verbouwmethodes echt angeslagen.

In 2005 hebben meer dan 33.000 Vlamingen een beroep gedaan op de premies die de netwerkbeheerders voor, bijvoorbeeld, superisolerend glas, condensatieketels en dakisolatie ter beschikking stellen. Minister Peeters

heeft zeer recent nog bekendgemaakt dat de doelstelling voor de openbare dienstverlening van de netwerkbeheerders in 2008 tot 2 percent zullen worden verdubbeld. Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist alle middelen in te zetten om ervoor te zorgen dat alle woningen in Vlaanderen in 2020 energiezuinig zullen zijn. We hebben ambities en we stellen hiervoor maatregelen in werking.

Wat de duurzaamheid van het beleid en van de ontwikkeling in Vlaanderen betreft, heb ik de cijfers van het APS daarnet nog even opgevraagd. Op een paar vlakken slagen we erin een economische groei tot stand te brengen zonder het beslag op de beperkt beschikbare grondstoffen proportioneel te laten stijgen. U hebt evenwel gelijk wanneer u stelt dat we op dit vlak nog bijkomende inspanningen zullen moeten leveren. We proberen het nodige te doen.

Ik wil nadrukkelijk ingaan op één element uit de toespraak van de heer Van Dijck. Minister Keulen heeft het immers al uitgebreid over het fiscaal pact gehad. Ik wil het hier nu even over de alternatieve financiering hebben.

Ik herhaal dat we de operatie inzake de alternatieve financiering in volledige transparantie willen doorvoeren. We zullen ons uiteraard houden aan het kader dat ons is opgelegd. Het gaat hier om de privaat-publieke samenwerking in de enge zin van het woord en om de debudgettering. Als gewezen auditeur van het Rekenhof moet ik zeggen dat veel kritiek valt te leveren op een debudgettering die uitgaat van een overheid die geen norm hoeft te respecteren en die geen verbod om te lenen is opgelegd. Bij het opstellen van een budget en zelfs in heel de economie geldt de gulden regel dat de kostprijs van een investering die op lange termijn rendeert, op lange termijn moet worden gespreid. Er zijn in dit land afspraken in verband met de medewerking aan de schuldafbouw gemaakt. Deze afspraken hangen samen met de Financieringswet. We zijn dus bijzonder beperkt in onze mogelijkheden. We mogen niet lenen. Om die reden organiseren we, binnen de alternatieve financiering, hier en daar een debudgettering pur sang. Dit gebeurt evenwel met goedkeuring van het INR en van de Europese Commissie. Al onze debudgettering blijven binnen de proporties. Het exacte volume ontsnapt me even, maar globaal gaat het om 2,5 tot 3 miljard euro. Ongeveer de helft hiervan valt binnen de echte debudgettering. Vergeleken met een begroting van 21 miljard euro en gezien de fiscale capaciteit in Vlaanderen, vormt dit geen probleem. We zullen deze operatie in alle transparantie uitvoeren. We zijn steeds bereid om de boeken op tafel te leggen.

Mijnheer Lauwers, uiteraard moeten er met betrekking tot het diversiteitsbeleid maatregelen worden genomen die niet alleen betrekking hebben op het individu. Dat

is ruimer. U hebt kunnen vaststellen dat we heel wat inspanningen doen voor zogenaamde kansengroepen, om die een trapje hoger te krijgen. Ik denk aan onderwijs, ik denk aan inburgeringsbeleid, ik denk aan het beleid inzake de arbeidsmarkt. Ik denk dat op die manier toch een groot deel van uw bezorgdheid beantwoord is.

Ik wil nog een elementje aanhalen, omdat ik een passage uit mijn repliek ben vergeten, en om aan de heer Stassen te bewijzen dat we, wat de investering van middelen die we kunnen inzetten betreft, toch ook kiezen voor mensen. Mijnheer Stassen, ik weet niet of u het standpunt hebt gelezen dat de vzw Zorgtekort heeft verspreid met betrekking tot de wachtlijsten. De titel van dat communiqué is 'Duidelijke taal'. De vzw Opvang Tekort spreekt haar tevredenheid uit over de inspanningen die door de Vlaamse Regering worden geleverd. U hebt gelijk dat dit bij de aanloop van de verkiezingen van 2004 een heel belangrijk punt was. Ik behoorde zeker tot die mensen die daar ook een punt van hebben gemaakt. Ook in dezen, mijnheer Stassen, erkent de belangengroep die daar heel terecht zorg voor heeft, zwart op wit dat wij ons woord houden. Ik denk dat dit toch ook eens mag worden benadrukt, zeker naar aanleiding van uw tussenkamst.

Dames en heren, ik rond af. Ik denk dat we een debat hebben gehad dat kort was. Vanuit mijn federale ervaring vond ik het alleszins een zeer kort debat over de Septemberverklaring, die effectief bestond uit een hele resem concrete maatregelen. Een Septemberverklaring is trouwens ook geen showvertoning, het is vooral het voorleggen van een beleidsdocument dat uiting geeft aan de vaste wil van een samenhangende ploeg om door te gaan met het voeren van een beleid dat is gebaseerd op de stelregel 'meer beslissingen nemen dan aankondigen lanceren, zorgen dat er meer wordt beslist dan beloofd op basis van concrete realisaties, samenhangend'.

Ik stel vast, en misschien zijn een aantal mensen in de pers daar soms wat chagrijnig over, dat ons beleid vandaag niet alleen breed wordt gedragen door dit Vlaams Parlement, maar dat ook door de publieke opinie zowel elk van de maatregelen op zich als de samenhang die ertussen steekt, breed wordt gedragen. Ik verheug me daarover, en ik durf erop vertrouwen, mevrouw de voorzitter, dat deze Septemberverklaring ook op een brede instemming in dit Vlaams Parlement zal kunnen rekenen, al zullen we klaar zijn, met heel de regering, met alle collega's, om de komende weken en maanden, week na week, te uwer beschikking te staan om u uw rol van waakhond te laten spelen. Zelf was ik ook bereid om dat volgende week te doen, maar ik heb begrepen dat die afspraak jammer genoeg niet kan doorgaan. Dank u wel. *(Applaus bij de meerderheid)*

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister-

president, ik heb met aandacht naar uw repliek geluisterd en ik ben er niet veel wijzer van geworden. U reageert wat gepikeerd op de oppositie, zoals we van u gewend zijn. Uw repliek doet echter niets af van het feit dat uw Septemberverklaring uiteindelijk niet veel meer is geweest dan een stand van zaken, een ophijsing van initiatieven die in het verleden al werden aangekondigd, een actualisering van de cijfers. Dan zegt u dat de oppositie niet de moeite doet om kritiek te hebben op ieder onderdeelje van uw verklaring en van het beleid. Dat is echter net het verschil tussen u en mij, tussen de meerderheid en de oppositie: ik ben niet van plan om, zoals u dat doet, over ieder onderwerp twee minuutjes te praten en dan over te gaan tot de orde van de dag zonder een rode draad, zonder een duidelijke visie, zonder een duidelijk alternatief te willen schetsen. Ik heb niet de intentie om door het leven te gaan als een boekhouder of een secretaris, maar wel om door het leven te gaan als een politicus met een duidelijk politiek programma en een duidelijke politieke visie. Dat is net de fundamentele kritiek die we hebben.

Als het goed is, zeggen we dat ook. We vinden dat die inhaalbeweging op het vlak van infrastructuur, wat sportinfrastructuur betreft, wat schoolinfrastructuur betreft, wat wegeninfrastructuur betreft, wat de zorg betreft, etcetera, een goede zaak is. We moedigen dat aan en we zien ook niet in waarom we dat niet zouden doen. Wanneer er extra geld is – en dat is er, dat ontkennen we niet – zien we niet in waarom deze inhaalbeweging niet zou moeten gebeuren.

U bent blijkbaar ontstemd en ongelukkig omdat de oppositie toegeeft dat dat extra geld er is en dat ook honoreert.

Mijnheer de minister-president, het is blijkbaar nooit goed. Wat we ook vertellen, het zal altijd fout zijn in uw ogen. U hebt gezegd dat mijn betoog niet veel meer was dan gazettenpraat. Ik heb niettemin de hoofdredacteur van het grootste maatschappelijk weekblad in ons land, Knack, de directeur van het grootste sociaaleconomische weekblad in ons land, Trends en de commentaarschrijver van het grootste dagblad van ons land geciteerd. Die kritieken aan uw adres zijn niet zo lovend. Mijn verontschuldiging in hun naam, maar ik kan alleen maar zeggen wat ik lees. Mocht u lovende kritieken krijgen, twijfel ik er niet aan dat de fractieleiders van de meerderheid dat met wellust en enthousiasme zouden vermelden. Maar helaas zijn die lovende commentaren er niet, dus er valt weinig te citeren.

Mijnheer de minister-president, wij hebben de voorbije jaren, naar aanleiding van de regeringsverklaring, naar aanleiding van de vorige Septemberverklaring en gedurende het hele parlementaire jaar onze kritieken op uw cultuur-, onderwijs-, inburgerings- en diversiteitsbeleid

veelvuldig aangehaald. Aangezien er in uw Septemberverklaring niets nieuws te vertellen was, vonden we het niet nodig om dat nog eens allemaal, zoals dat uw gewoonte is, te herhalen. We wilden ons concentreren op de fundamentele kritiek: de kritiek die door Voka werd gespuid in mei, naar aanleiding van het rapport dat ze hebben bekendgemaakt over uw regering, de kritiek van Agoria over uw Vlaams actieplan en de fundamentele kritiek van een aantal andere organisaties. Daar ging het toch over, over het Vlaamse economische actieplan.

Het gaat over uw communautaire strategie. Ik begrijp dat u daar in uw repliek nauwelijks iets over vermeldt, maar de voorbije maanden hebt u de publieke opinie bijna gestalkt met agressieve en provocatieve communautaire uitspraken. Hoeft het dan te verwonderen dat wij vraagtekens plaatsen bij het feit dat die offensieve aanpak naar aanleiding van de Septemberverklaring volkomen wordt verlaten en we als oppositie kritische kanttekeningen plaatsen bij de vraag waarom dat gebeurt? De reden valt naar mijn bescheiden mening vrij simpel te verklaren: u wilt uw kansen openhouden voor de federale verkiezingen van 2007.

Op de hamvraag die heel Vlaanderen stelt, wat doet Letermé naar aanleiding van de federale verkiezingen, komt ook vanavond, naar aanleiding van uw repliek, geen antwoord. Mijnheer de minister-president, we zijn onder elkaar. De pers is zo goed als afwezig gebleven vandaag. Ook dat is een taak waar de voorzitter zich van moet kwijten: ervoor zorgen dat niet alleen de verklaringen van de minister-president en de regering, maar ook het parlementaire debat dat twee dagen later plaatsvindt, op enige interesse van de media kan rekenen. Maar dit terzijde. Dat zorgt ervoor dat we hier intiem, als parlementsleden samen met onze regering en de minister-president, het gesprek kunnen voeren. Mijnheer de minister-president, aangezien de pers niet en masse meeluistert, kunt u ons vandaag misschien in exclusiviteit vertellen waar u naartoe wilt en wat u gaat doen naar aanleiding van de federale verkiezingen. U kunt ons uw diepste zielenroerselen meedelen en ons niet langer in het ongewisse laten.

Ik vind dat u als minister-president aan het roer moet blijven staan van uw regering. Als oppositie hebben we onze kritiek, maar een regeringsleider verlaat het schip niet. De kapitein blijft op zijn schip. Ik zal dat blijven herhalen. Ik zal u loven indien u uw mandaat ter harte neemt en de legislatuur uitdoet als minister-president. Wees gerust, ik heb de politieke eerlijkheid – niet correctheid, maar wel eerlijkheid – om dat te doen, maar ik zal uw hardste en meest verbeter tegenstander zijn indien u, net zoals anderen voor u, de Vlaamse Regering alleen maar als springplank gebruikt om andere – en in uw ogen blijkbaar hogere – politieke doelen te bereiken.

Mevrouw Gennez zei dat u de chef-kok bent van het

restaurant van de Vlaamse Regering en dat u een schitterend gerecht hebt klaargemaakt met vele ongetwijfeld multiculturele ingrediënten, zoals het hoort in het politiek correcte jargon dat het uwe is. Ik heb Letermé vandaag en ook eergisteren niet ingeschat als de chef-kok van het grote sterrenrestaurant van de Vlaamse Regering. Hij is in het beste geval de 'friturist' van frituur 'Chez Yves', maar zeker niet veel meer dan dat. Het ontbrak nog aan zout op de frieten ook. Daarom, mijnheer de minister-president, willen wij meer voor Vlaanderen en beter voor de Vlaamse Regering. Dat is de reden waarom wij deze Septemberverklaring helaas niet zullen goedkeuren. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Jos Stassen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, collega's, ik ga het niet hebben over de culinaire capaciteiten van de minister-president, ook niet over zijn carrièreplanning, maar wel over de inhoud van de Septemberverklaring. Daarvoor zijn we hier vandaag.

Wat betreft de wachtlijsten heb ik me misschien niet goed uitgedrukt. Het is goed dat u er 22 miljoen euro bij doet. U voert daarmee het plan uit dat is opgestart in 2003. Ik heb eraan toegevoegd, gebruikmakend van onder meer een uitspraak van de minister van Welzijn, dat de uitvoering van het plan onvoldoende zal zijn. Nu is het al duidelijk dat het geld waarin werd voorzien in 2003, onvoldoende zal zijn om die ene wachtlijst in de gehandicaptenzorg aan te pakken, laat staan dat er nog een aantal andere wachtlijsten in de zorg zouden kunnen worden aangepakt, onder meer die van de bijzondere jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Ik heb erbij gezegd: als u wilt, hebt u het geld, want er is voldoende geld.

Over de verkeersveiligheid hebt u drie zaken opgenoemd. Ik heb hetzelfde gezegd. Door het feit dat u als minister-president het woord verkeersveiligheid niet gebruikt, toont u echter aan dat u de leefkwaliteit, waar een aantal mensen van wakker liggen, geen echte prioriteit geeft en het wegstopt in een aantal cijfers over fietspaden, zwarte punten en dies meer.

Het belangrijkste waarop u niet hebt geantwoord, is het citaat dat ik aanhaalde van wat u in Voka hebt gezegd. U hebt letterlijk gezegd: als het erop aan komt, als ik echt een financiële keuze moet maken, als ik te weinig geld heb, kies ik voor economische investeringen en niet voor investeringen in wachtlijsten. Ik verwacht daarop ook nog een antwoord. Ik wil nog een voorbeeld geven waarmee ik kan aantonen dat u eigenlijk een investeringsregering bent die investeert in beton.

U hebt daarstraks nog eens verwezen naar mijn opmerking over de BAM in Antwerpen. In 2000 heeft de toenmalige regering beslist dat er investeringswerken

in Antwerpen zouden gebeuren, meer bepaald in de automobilititeit, namelijk de Oosterweelverbinding, en tegelijkertijd een hele reeks investeringen in fietspaden en openbaar vervoer. Uw regering laat toe, misschien onder druk van de feiten, dat de investering in de Oosterweelverbinding ontzettend duur gaat worden en tegelijkertijd de investeringen in fietspaden en in tramverbindingen uitgesteld worden met jaren. Daarmee illustreert u dat u investeert in beton en als het er echt op aan komt, kiest voor de harde investeringen. U kiest voor de automobilititeit en niet tegelijkertijd, zoals was afgesproken in 2000, voor investeringen in de zachte sectoren zoals fietsen en openbaar vervoer. U bouwt een economische redenering op, waarbij de rest wordt achteruitgesteld. Omwille van deze inhoudelijke reden, zullen wij deze Septemberverklaring niet goedkeuren. *(Applaus bij Groen!)*

Minister-president Yves Leterme: Ik wil nogmaals duidelijk maken dat, als ik zeg dat we, bij beperkte middelen, ook in middelen moeten voorzien voor het versterken van het economische draagvlak en het functioneren van de Vlaamse economie, dat eventueel kan betekenen dat we niet de wachtljsten in één keer kunnen afbouwen. Dat zeg ik vanuit de overtuiging dat we welvaart moeten blijven creëren om ervoor te zorgen dat alle welzijnsvoorzieningen kunnen worden gefinancierd. *(Applaus bij CD&V)*

Minister Kathleen Van Brempt: Mijnheer Stassen, uw uitspraken over de BAM verbazen me. Blijkbaar bent u vandaag beter op de hoogte dan de regering. Er is helemaal nog geen beslissing genomen over de timing van de projecten, tenzij de beslissing van 25 juni 2005. We wachten de informatie af over de kostprijs van de Oosterweelverbinding en alles wat daarmee te maken heeft, om andere beslissingen te nemen. De regering heeft nooit een ander standpunt ingenomen dan dat het hele masterplan moet worden uitgevoerd, dus zowel de projecten qua openbaar vervoer als die voor de waterwegen en het project van de Oosterweelverbinding. Ik begrijp niet waar u een ander mogelijk standpunt haalt.

De heer Jos Stassen: We zullen kijken naar de feiten.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, minister-president Leterme heeft gevraagd dat wij ons bij hoofdelijke stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2007.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
35 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
38 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge keurt het Parlement de verklaring goed. *(Applaus bij de meerderheid)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 11 oktober 2006 om 14 uur.

In de toekomst zullen de middagvergaderingen om 14 uur van start gaan.

Geen bezwaar? *(Instemming)*

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.49 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Hubert Brouns, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Tom Dehaene, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Else De Wachter, Helga Stevens: gezondheidsredenen;

Annick De Ridder, Vera Dua: ambtsverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Louis Bril, Jean-Marie Dedecker, Flor Koninckx, Chokri Mahassine, Hugo Philtjens, Johan Sauwens.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Hubert Brouns, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Mark Demesmaeker, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schouppe, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Anissa Tamsamani, Jul Van

Aperen, Gilbert Van Baelen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwkerke, Eric Van Rompuy, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Eloi Glorieux, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, John Vrancken, Frans Wymeersch

---

